VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 102 — Vol. XLVII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, elok. 29 p. 1963 — Thursday, Aug. 29, 1963

Yhdysvaltain suurin rotusyrjintävastainen mielenosoitus eilen

Presidentti Kennedy tervehti sitä, että kansa oli niin sankoin joukoin kannattanut kaikkien siviilioikeuksien myöntämistä kaikille ihmisille

Washington. — Yhdysvaltain presidentti John F. Kennedy tunnusti eilen, että neekerien taistelua heidän siviilioikeuksiensa tunnustamisen puolesta oli tuntuvasti edistetty sillä, että yli 200,000 ihmistä oli osallistunut mielenosoitukseen täällä.

Mr. Kennedy sanoi, että mielenosoitus oli järjestetty rauhalliseksi ja sopivasti neekerien orjuudesta vapauttajana tunnetun entisen Yhdysvaltain presidentti Lincolnin muistopatsaan edessä.

Presidentti antoi sanomalehdistölle 400-sanaisen siviilioikeusmarssia koskevan lausuntonsa heti sen jälkeen kun hän oli pitänyt 75 minuuttia kestäneen neuvonpidon marssin järjestäjien kanssa.

"Olemme nähneet . . . Washingtonissa", sanoi Kennedy, "kymmeniä tuhansia — niin neekereitä kuin valkoihoistakin — käyttämässä oikeuttaan johdattaa mahdollisimman suurta huomiota kohti suurta kansallista kysymystä."

Mr. Kennedy sanoi, että yritykset saavuttaa tasa-arvoiset mahdollisuudet kaikille amerikkalaisille eivät ole sen enempää omalaatuisia kuin vaikeita ymmärtääkään. Samalla hän kuitenkin sanoi, että nykyiset yritykset ovat laadultaan joissain suhteissa erilaiset kuin ne, joita on aikaisemmin käytetty. Hän korosti lausunnossaan jotta yhdysvaltalaiset ovat nykyään osoittaneet suurempaa tietoisuutta kuin aikaisemmin siitä, että on tarpeellista saavuttaa tämä tavoite, joka sellaisenaan on vanhempi "kuin tämä valtakunta."

Presidentti lupasi lausunnossaan, jotta hänen johtamansa hallitus tulee tekemään kaikkensa saadakseen enemmän työmahdollisuuksia ja hävittääkseen rotudiskriminaation työmahdollisuuksien jakamisessa, mitkä olivat kaksi tämän valtavan marssimielenosoituksen tavoitteista.

Edelleen hän lupasi, että hallituksen taholta yritetään edelleen tehostaa taistelua siviilioikeuksien tasapuolisesti jakamiseen tähtäävän lainlaadinnan saavuttamiseksi, minkä lisäksi hän lupasi, että hän tulee tekemään kaikkensa jotta kaikille yhdysvaltalaisille — niin tummaihoisille kuin valkoihoisillekin — järjestettäisiin tasapuoliset opintomahdollisuudet. Tämän lisäksi hän lupasi lausunnossaan, että hallitus tulee huolehtimaan siitä jotta maan nuoremmalla kansalla on oleva paremmat elinmahdollisuudet.

Presidentti sanoi, että Yhdysvallat "voi oikeutetusti olla ylpeä tästä tänään tapahtuneesta mielenosoituksesta". Lisäksi hän sanoi, että k a i k k i marssimielenosoitukseen osallistuneet ihmiset ansaitsevat kunnioituksen siitä, että he tekivät hyvin järjestetyn marssin mahdolliseksi.

Presidentti sanoi edelleen, että marssin tulisi joutua Yhdysvaltain ylpeyden kohteeksi erikoisestikin "siitä syystä, että meidän ajatuksemme suuntautuvat toisiin mielenosoituksiin, mitkä ovat tapahtuneet toisissa osissa maailmaa".

Ennen lausuntonsa antamista presidentti sanoi keskusteltuaan marssin johtajien kanssa, että "meidän on kiihdytettävä yrityksiämme tasa-arvoisten oikeuksien saavuttamiseksi kaikille kansalaisillemme."

Mine Millin vieraaksi brittiläinen kansanedustaja

Toronto. — International Union of Mine Mill and Smelter Workersin kansallinen sihteeri-rahastonhoitaja Wm. Longridge ilmoitti tällä viikolla täällä, että Britannian parlamentin alahuoneessa oleva labouristinen jäsen Skotlannista James Hill saapuu veljesedustajaksi union 13. edustajakokoukseen, joka alkaa Sudburyssa syyskuun 16 päivänä.

Kutsu mr. Hillille annettiin silloin kun Mine Millin veljesedustajisto vieraili Britannian kaivostyöläisten union skotlantilaisen jaoston edustajakokouksessa Dundeessa viime kesäkuussa. Tämä tulee olemaan toinen kerta kun Mine Millin vieraina tulee olemaan skotlantilainen edustaja. Ensimmäinen skotlantilainen Mine Millin edustajakokoukseen osallistunut veljesedustaja kävi 1957 Kimberleyssä pidetyssä kokouksessa.

Näiden vierailujen tarkoituksena on edelleen kehittää yhteisymmärrystä canadalaisten ja toisten maiden kaivostyöläisten välillä.

Vuonna 1959 Torontossa pidettyyn union edustajakokoukseen osallistui australialaisten kaivostyöläisten veljesedustaja.

Diefenbaker vaati vanhuudeneläkkeen pikaista nousua

Ottawa. — Opposition johtaja John Diefenbaker on vaatinut jotta vanhuuseneläkeläisille olisi viipymättä annettava heille liberaalien aikaisemmin lupaama $10 korotus heidän kuukausieläkkeisiinsä.

Ei voi olla mitään, mikä oikeuttaisi liberaalisen hallituksen jatkuvan toimettomuuden tässä yhteydessä, sanoi Diefenbaker.

Sanomalehdistölle antamassaan lausunnossa mr. Diefenbaker syytti liittohallitusta yrityksestä käyttää ehdottamaansa eläkesuunnitelmaa (ei vanhuuden) "pääasiallisena poliittisena kysymyksenä maakuntavaalikampanjoissa".

Täten, jatkoi hän, paljastuu tarkoitus vitkastella ja manööverata poliittisista syistä.

Liberaaliselta taholta on puolestaan väitetty, että konservatiivit yrittävät sabotoida liittohallituksen esittämää eläkesuunnitelmaa.

Diefenbaker sanoi lisäksi, että liberaaliset hallitusministerit yrittävät nyt esittää kaikenlaisia alibiväitteitä sen johdosta, että hallitus ei ole vielä lunastanut vaalikampanjansa aikaista lupausta vanhuudeneläkkeen korottamisesta $10:lla.

"Kaikenlaisia tekosyitä keksitään sen sekasotkun peittämiseksi, mihin kansallinen eläkesuunnitelma on saattanut hallituksen", sanoi hän.

Hallituksen taholta on ilmoitettu, että eläkesuunnitelmasta käydään täydellinen keskustelu silloin kun pidetään syyskuun 9 päivänä alkava liittohallituksen ja maakuntahallituksien edustajien välinen konferenssi.

Mr. Diefenbaker oli sitä mieltä, että ei ollut oikein odottaa liittohallituksen eläkesuunnitelman toteuttamista ennenkuin vanhuudeneläkeläisille annettaisiin luvattu $10 korotus.

Kaikki oppositiopuolueet ja Ontarion pääministeri Robarts ovat vaatineet jotta vanhuudeneläkkeet olisi korotettava viipymättä.

Väärennettyjä $20 seteleitä liikkeellä

Montreal. — RCMP:n virkailijat ilmoittivat viime tiistaina, että uusia väärennettyjä $20 seteleitä on laskettu liikkeelle. Ainakin yksi määrä levitetyistä seteleistä kulkee sarjanumeron H/E 1611888 alaisena.

Poliisikersantti Maurice Poitras sanoi, että seteli on huono jäljennös, jonka voi tuntea paperia koettelemalla. Myöskin väritys on huono ja kuningattaren muotokuva on silmä epäselvä. Numero 20:ssä on repeytymä vasemmassa yläkulmassa.

Rikokset lisääntyvät. RCMP:n kommissioneri C. W. Harvison on varoittanut, että USA:n rikossyndikaatit kiristävät toimintaansa Canadassa. Hän kuvasi sen "Mafia"-mallisen järjestön toiminnaksi. — TNS-kuva.

VETOOMUS N-LIITON JA USAn KUU-OHJELMIEN YHDISTÄMISEKSI

Rochester. — Kirkkojen Maailmanneuvoston keskuskomitean kokouksessa esitti mainitun orgaanin kansainvälisiä asioita käsittelevän komissionin johtaja tiistaina voimakkaan vetoomuksen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton yhteisen mies-kuuhun ohjelman puolesta.

Professori O. Frederick Nolde New Yorkista yhdisti tämän vetoomuksensa jota hän korosti henkilökohtaisesti vakavana varoituksena, että kolmen ydinasekokeilukieltosopimuksen tehneen vallan kiertämätön velvollisuus on ratifioida sopimus.

"Sen laimnilyöminen olisi petos nyky- ja tulevia sukupolvia kohtaan, ja ne, jotka mielivät vaikeuttaa ratifiointia, joutuvat tuomiota lähentelevän laajakantoisen arvostelun kohteeksi.

Kehittäen hänen mies kuuhun ehdotustaan Prof. Noldé sanoi, että yhdistetty ohjelma tulisi poistamaan sen vaaran, että se käytettäisiin sotilaallisiin tarkoituksiin. Samalla se säästäisi suuret summat varoja.

Kansainvälisiä asioita käsittelevän komissionin raportissa, jota tervehdittiin 100-henkisen keskuskomitean kokouksessa voimakkailla suosionosoituksilla, lausutaan, että kaikki mahdollinen olisi tehtävä Kiinan vetämiseksi kansojen yhteisöön.

Raportissa korostetaan, että ydinaseiden kokeilukieltosopimus on ensimmäinen askel ja sanotaan:

"Kansojen pitäisi tästä lähtien käyttää jokainen tilaisuus hyväkseen tämän hetken mahdollisuuksista ja tutkia mahdollisuuksia edistymiselle rinnakkainelosta yhteistoimintaan.

"Hetikohtaisena tehtävänä on se, että yleinen mielipide tukisi täydellisesti ja painostavasti niitä hallituksia, jotka ovat siirtyneet siihen suuntaan."

VIIME TIEDOT

Washington. — Eilen ilmoitettiin, että Yhdysvaltain kongressi oli hyväksynyt samana päivänä lain, mikä kielsi yhdysvaltalaisia rautatietyöläisiä lakkoutumasta viime yönä puolenyön aikaan. Lain mukaan määrätään työläiset pidättäytymään lakosta vähintäin 180 päivän ajaksi. Samalla määrättiin, että rautateiden ja työläisten välinen kiista rautatieyhtiöiden aikeista pakkolomauttaa tuhansia rautatietyöläisiä on jätettävä sovinto-oikeuden ratkaistavaksi.

United Nations. — Yhdysvaltalaisella taholla on asettauduttu kannattamaan Israelin väitettä, että syyrialaiset olivat tappaneet kaksi israelilaista maataloustyöläistä. Yhdysvaltain edustaja Adlai Stevenson sanoi eilen, että YKn Turvallisuusneuvoston olisi tuomittava tällainen teko.

Kingston. — Ontarion pormestarien yhdistyksen 65. vuosikokouksessa hyväksyttiin täällä eilen päätöslauselma, missä pyydetään liitto- ja maakuntahallituksia ryhtymään sellaiseen lainlaadintaan, minkä perusteella voitaisiin vaatia sosiaaliavustusta saavia henkilöitä suorittamaan työtä saamansa avustuksen vastineeksi.

Lontoo. — Brittiläinen filosofi Bertrand Russell palautti täällä eilen mieliin, että Yhdysvalloissa oli tähän mennessä viimeisen 300 vuoden kuluessa kidutettu ja pahoinpidelty kuoliaaksi tai suoranaisesti murhattu enemmän neekereitä kuin oli natsien uhriluku.

Kuala Lumpur. — Täällä odotettiin eilen, että joko tänään tai huomenna ilmoitetaan uusi päivämäärä, jolloin muodostetaan uusi Malesian liitto. Aikaisemmat suunnitelmat uuden valtion muodostamisesta elokuun loppuun mennessä eivät todennäköisesti toteudu, sillä Indonesian ja Filippiinien taholta vastustetaan sitä.

Hazelton, Penn. — Viranomaiset ovat ilmoittaneet, että he aikovat määrätä suljettavaksi kivihiilikaivoksen, mihin kolme miestä salpautui elok. 13 pnä. Kaksi heistä on pelastettu, mutta kolmannen kohtalosta ei ole vielä mitään varmuutta.

25 kaivostyöläistä salpautui Utahissa

Moab, Utah. — Pelastustyöläiset, jotka olivat jo miltei menettäneet toiveensa olevien kaivostyöläisten elävänä löytämisestä, jotka salpautuivat lähellä sijaitsevaan potaskakaivokseen viime tiistaina tapahtuneen räjähdyksen jälkeen, löysivät eilen hengissä kahdeksan heistä. Jotkut pelastetut työläiset kertovat, että on hyvin mahdollista, jotta vielä viisi heidän työtovereitaan on elossa. Kaikkiaan 25 työläistä salpautui kaivokseen, ilmoitettiin kaivosyhtiön taholta.

Vähintäin kolmen kaivostyöläisen tiedetään kuolleen. Toisten kohtalosta ei ollut vielä eilen illalla mitään ehdotonta varmuutta.

Kaksi ensimmäiset pelastetuista, jotka tuotiin maanpinnalle puolen päivän aikana oltuaan 17 tuntia pimeässä maan syvyydessä, sanoi, että heidän mielestään Texas Gulf Sulphur-yhtiön omistamassa kaivoksessa, joka on yksi syvimmistä Pohjois-Amerikan mantereella, oli vielä toistaiseksi tuntematon määrä työläisiä. Samalla kaivosyhtiön pääinsinööri sanoi, ettei hänen tiedossaan ole kuinka monta työläistä oli kaivoksessa silloin kun tapahtui räjähdys, mikä salpasi työläisiä 2,700 jalan tasanteella.

Räjähdyksen uskotaan tapahtuneen siitä, että potaskan louhimisessa oli käytetty dynamiittia, mikä oli sytyttänyt kaivoksessa olleen kaasun.

Pelastustöitä on hidastuttanut se, että räjähdyksen johdosta oli kaivoksen tunneleissa huomattavassa määrässä pirstoutuneita tukipuita ja lisäksi se, että itse kaivoskuilussa pelastustöihin lähetetyt miehet tapasivat myrkyllistä kaasua.

Pelastustöitä johtavat henkilöt ilmoittivat eilen, että yhtenä heidän vaikeutena tavoitteena saavuttamiseksi on se, että kaivoksessa oli vielä tämä myrkyllinen kaasu, minkä poistamiseksi on tarpeellista asentaa paikoilleen uudet ilmaputket, sillä aikaisemmin sitä tarkoitusta varten olleet ilmaputket olivat vaurioituneet pahoin räjähdyksessä.

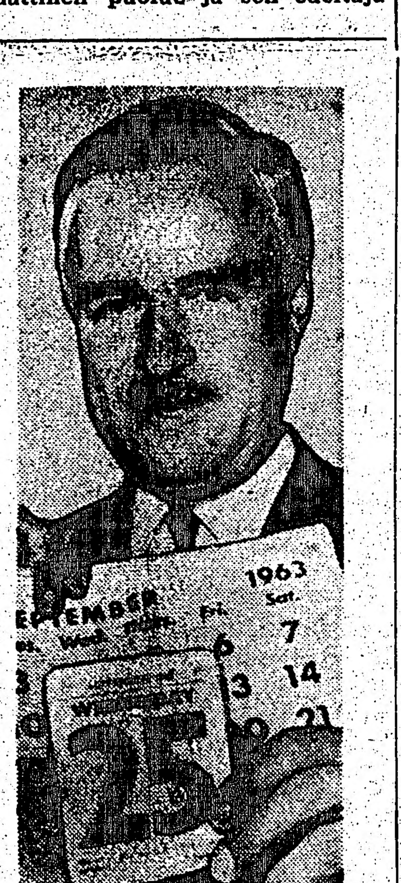

Päivä on määrätty. Ontarion pääministeri John Robarts tiedotti, että maakuntavaalit pidetään syyskuun 25 päivänä. Kalenterin alla on lainaus G. H. Chestertonilta "Niin erimielisyys kuin luottamuksenkin voi johdattaa meidät harhaan". — TNS-kuva.

Opiskelijat kotimatkalla Kuubasta USAn

Havanna. — Lähelle kuukauden viivästynyt 55 yhdysvaltalaisen opiskelijan kotimatka alkoi sunnuntaina kun he lähtivät lentoteitse Madridiin, Espanjaan. Opiskelijat toivovat saavansa sieltä yhteyden New Yorkiin lentäviin koneisiin. Nämä opiskelijat menivät Kuubaan opintomatkalle vastoin USA:n hallituksen määräyksiä.

Kaksi naista ja toisen aviomies oli pakoitettu jäämään jälkeen muista, koska nämä naiset olivat raskaina ja synnytys voi tapahtua mikä hetki hyvänsä.

Huomioonottamatta USA:n ulkoministeriön matkailukiellon Kuubaan, nämä opiskelijat tulivat tänne pääministeri Fidel Castron kutsuminä heinäkuun 27 päivänä.

Opiskelijoiden oli määrä lähteä kotimatkalle heinäkuun 27 päivänä, mutta he eivät saaneet järjestetyksi matkaansa. Kuuban hallitus sanoi opiskelijoille, että yrityksiä on tehty heidän kotiin lähettämiseksi kuubalaisen lentolinjan taholta Canadan, Jamaikan, British Guinean, Bahaman, British Hondurasin ja Trinidadin kautta.

Uusi demokraattinen puolue esitti ohjelmansa Ontarion vaaleja varten

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen Ontarion jaoston johtaja Donald C. MacDonald on aloittanut puolueen vaalikampanjansa silmälläpitäen ensi syyskuun 25 päivänä toimitettavia Ontarion lainlaatijakunnan vaaleja.

Puhuessaan puolueen neuvoston kokouksessa King Edward Sheratonhotellissa täällä hän sanoi 120 puolueen ontariolaiselle johtajalle, että vaikka konservatiivinen hallitus olikin ottanut joitakin otteita oikeaan suuntaan, niin ne ovat kuitenkin ehdottomasti riittämättömiä. Hän vertasi Ontarion konservatiivisen hallituksen toimenpiteitä samanlaisiksi kuin sellainen tilanne, missä ihmiset odottavat odottamasta päästyäänkin linja-autoa, ja kun se vihdoinkin saapuu niin paikalle ilmestyy vain puolikas linja-autosta.

Näiden toimenpiteiden joukossa on terveyshuolto, mukana kuljetettavat eläkkeet ja suunnitelmat täystyöllisyyden sekä kunnallissuunnitelun saavuttamiseksi.

Uuden demokraattisen puolueen johtaja korosti jotta nämä ovat juuri samanlaisia tavoitteita, joita puolueen jäsenyydessä olevat ihmiset ovat tavoitelleet kautta vuosien, mutta siitä huolimatta ne eivät ole riittäviä tyydyttämään ihmisten vaatimuksia.

Mr. MacDonald selosti, että hänen puolueensa — tarkoittaen samalla ehkä sen edeltäjää, CCF:ää — oli jo useiden vuosien ajan taistellut sellaisten parannusten puolesta kuin mukana kulkevat eläkkeet, täydellinen terveyshoito ja minimipalkat, mutta huomioi nyt tyydytyksellä, että ne olivat nyt kuitenkin ainakin osittaisesti saatettu lakikirjoihin.

"Ei ole epäilystäkään", sanoo mr. MacDonald, että ellei Uusi demokraattinen puolue ja sen edeltäjä CCF eivät olisi näyttäneet tietä, niin näitä parannuksia ei olisi tapahtunut vielä moneen vuoteen.

Uuden demokraattisen puolueen johtaja vakuutti jotta lainlaatijakunta tulisi hyväksymään täydellisen terveyshuollon, koko maakuntaa koskevan minimipalkkalain ja riittävät eläkkeet kaikille maakunnan asukkaille vasta sitten kun on valittu Uuden demokraattisen puolueen muodostama hallitus.

Hänen 30 minuuttia kestänyt puheensa keskeytyi useita kertoja hänen kuulijansa räjähtäessä aploodeihin hänen arvostellessa nykyisen talous- ja kehitysministeri Robert Macaulayn ja hallituksen yrityksiä ratkaista ne ongelmat, mitkä tulevat seuraamaan odotettua maakunnan väestön huomattavaa lisääntymistä. Hän ei pitänyt hallituksen suunnittelua näiden ongelmien ratkaisemiseksi missään mielessä riittävinä. Hän ennusti, että jos tämän riittämättömän suunnittelun sallitaan jatkua, niin siitä on seurauksena slummialueiden kehittyminen, liikenneruuhkat maanteillä ja yleinen elintason laskeminen.

Mr. MacDonald syytti, että ontariolaisten kuntien kehitystä on vaikeuttanut hevosaikakauden kunnallishallintolaki ja talouden suunnittelu yksityisten intressien toimesta, mikä suunnittelu ei suinkaan perustu ajatukselle jotta olisi tyydytettävä yleisiä vaatimuksia.

Hän selosti puolueen ohjelman sisältävän seuraavat kohdat:

— Täydellinen terveyshuolto, mistä yksinäiset henkilöt joutuisivat maksamaan 30 senttiä viikossa ja perheelliset 60 senttiä.

— Todellinen talouden kasvu suunnitelmallisuuden kautta, mikä johtaisi maakunnan täydellisten mahdollisuuksien hyväksikäyttöön.

— Työtä kaikille — suunnitelmallisuutta uusien työmahdollisuuksien kehittämiseksi ja työmahdollisuuksien edelleenkin takaamiseksi niille ihmisille, jotka jo ovat työssä yhä lisääntyvän automatisoinnin aikakaudella.

— Paremmat yhdyskunnat paremman elämän takaamiseksi — enemmän kouluja, sairaaloita, liikennevälineitä ja ajanvietelaitoksia, sekä

(Jatkuu sivulla 4)

UDPn kautta voitaisiin murtaa kapitalististen puolueiden kuristusote

Kommunistit kehoittavat kannattamaan UDPn ehdokkaita niissä Ontarion vaalipiireissä, joissa he eivät aseta ehdokkaitaan

Toronto. — Canadan kommunistipuolueen Ontarion komitea on päättänyt asettaa kuusi ehdokasta Ontarion lainlaatijakunnan vaaleja varten, joista neljä Toronton alueella ja yksi kummassakin, Hamiltonissa ja Port Arthurissa.

Puolueen sanomalehdistölle antamassa tiedotuksessa korostetaan, että puolueen päätös rajoittaa vaaliehdokkaittensa määrää johtuu puolueen yleisestä vaalipolitiikasta, minkä mukaisesti on tarpeellista voimistuttaa työväestön ääntä Queens Parkissa. Kommunistien käsityksen mukaisesti tämä merkitsee sitä, että lainlaatijakuntaan olisi valittava myös kommunisteja, jotka ovat päättäväisimmin ilmaisseet vastustavansa monopolismia ja talouden kontrollia Yhdysvaltain toimesta.

Samalla puolueen tiedonannossa sanotaan, että maakunnan väestöllä on hyvä mahdollisuus vastustaa paljon laajemmalla rintamalla kahden vanhan kapitalistipuolueen valtaa sellaisten poliittisten liikkeiden kautta kuin Uusi demokraattinen puolue, joka syntyi vanhan CCFn ja ammattiyhdistysliikkeen yhtymisestä.

Uuden demokraattisen puolueen ehdotukset sosialistisesta reformeista, sanotaan kommunistien lausunnossa, ansaitsevat työväestön kannatuksen vaikka ne eivät kosketelekaan maakunnan väestön edessä olevien ongelmien perussyitä — sitä, että olisi uudelleenjärjestettävä taloudellinen ja yhteiskunnallinen elämämme jotta voitaisiin suojella kansaa monopolistien hyökkäyksiltä.

"Ontariolaisesta talousnäkymästä kuvastuu tällä hetkellä surmonopolistien ja työtätekevän kansan väliset ristiriidat", sanottiin lausunnossa. "Työväestön edessä on hyökkäys sen perusoikeuksia ja samalla sen vaivalla saatuja taloudellisia voittoja vastaan . . . On valitettavaa, että Uuden demokraattisen puolueen johtajat eivät ole vielä käyttäneet hyväkseen tämän tilanteen tarjoamaa mahdollisuutta edistää työväestön poliittista asemaa.

"Tämän heikkouden poistaminen on työväenliikkeen kaikkien osien, mukaanlukien kommunistien, velvollisuus, sillä kommunisteilla ei ole mitään intresseja, mitkä eroaisivat koko työväestön eduista. Tästä syystä me kehoitamme työväestöä vahvistamaan asemaansa kannattamalla Uuden demokraattisen puolueen ehdokkaita niissä lukuisissa vaalipiireissä, joissa pidättäydymme asettamasta ehdokkaita", sanottiin lausunnossa. "Me teemme näin siitä syystä, että heikkouksistaan huolimatta Uusi demokraattinen puolue muodostaa nykyoloissa maakunnassa sen itsenäisen poliittisen voiman, minkä avulla voitaisiin voittaa siinä määrin poliittista valtaa, jotta voitaisiin murtaa vanhojen kapitalististen puolueiden kuristusote."

Puolueen maakuntajohtaja Bruce Magnuson aloitti vaalikampanjansa Niagara Fallsilla viime sunnuntaina pidetyssä piknikissä ja hän puhuu tänään Port Arthurissa.

U Thant:

YDINASEKIELTOSOPIMUS YLEISMAAILMALLISEKSI

New York. — Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri U Thant sanoi sunnuntaina toivovansa, että Moskovassa hiljattain solmittu ydinkokeet osittain kieltävä sopimus tulisi yleismaailmalliseksi jos kaikki maat liittyisivät siihen, ja että se lopulta johtaisi täydelliseen aseidenriisuntaan.

Maailmanjärjestön työskentelyä kesäkuun 16. päivän 1962 ja kesäkuun 15. päivän 1963 välisenä aikana käsittelevässä selostuksessa U Thant kehotti kaikkia valtioita liittymään Moskovan sopimukseen.

Hän sanoi, että "jos tätä sopimusta seuraa sopimus kansainvälisen jännityksen lieventämiseksi ja maiden keskeisen luottamuksen vakiinnuttamiseksi, saattaa se merkitä uuden kansakuntien keskeisen paremman ymmärtämyksen sävyttämän aikakauden alkamista ja luoda suotuisamman kansainvälisen ilmapiirin, joka helpottaisi yleiseen ja täydelliseen aseidenriisuntaan pääsyä sekä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden vakiintumista, joka on Yhdistyneiden Kansakuntien päätavoite".

Hän sanoi uskovansa, että "tämän ihmiskunnan niin hartaasti odottaman tilaisuuden ei anneta mennä hukkaan pelkästään kansallisiin etuihin perustuvien vaikuttimien vuoksi vaan että maailmanrauhan vakiinnuttamisen asia pannaan etualalle ennen lyhyen tähtäimen poliittisia harkintoja".

— Minua kannustaa tässä uskossani Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain suhteissa tapahtunut kehitys parempaan suuntaan, joka on saatu aikaan huolimatta näiden kahden suurvallan vaikeuksista järjestää puolustuksensa kehittämisen ja sen edellyttämät vaatimukset omien erilaisten ja liittolaistensa etujen mukaisesti, sanoi U Thant.

KONGON KYSYMYS

Kongon kysymystä selostaessaan U Thant sanoi, että "vaikka hyviä syitä on esitetty YKn Kongon sotilaallisen toiminnan jatkamisen puoltamiseksi, uskon vilpittömästi, että aika on nyt tullut jolloin useista eri syistä on parasta harkita YKn joukkojen mahdollisimman pikaista poistamista Kongosta". Hän sanoi olevansa sitä mieltä, että lain ja järjestyksen ylläpitäminen koko maassa olisi nyt jätettävä yksinomaan Kongon hallituksen vastuulle.

YKn taloudellisesta tilasta puhuessaan U Thant sanoi järjestön nykyisten rahallisten vaikeuksien johtuvan siitä, että eräät jäsenmaat olivat kieltäytyneet maksamasta osuuttaan YKn Palestiinan- ja Kongon-toiminnan aiheuttamista kustannuksista.

Pääsihteeri ilmoitti, että kesäkuun 30. päivästä lukien oli järjestön budjettivajaus ollut suunnilleen 114,000,000 dollaria. Hän huomautti, että tämä summa saattaa nousta 140 miljoonaan dollariin tämän vuoden loppuun mennessä.

— Toivon, että jäsenmaat pitävät mielessään tämän ongelman tärkeyden. Jos mitään ei tehdä sen selvittämiseksi ajoissa, tulee se epäilemättä vähentämään järjestön tehokkuutta ja vaarantamaan sen koko toimintaa, sanoi U Thant.

VIITTAUS KIINAN MUKAANTULOON?

Lausunnossaan, jota huomioitsijat pitivät varovaisena viittauksena Kiinan mahdolliseen hyväksymiseen YKn jäseneksi, pääsihteeri sanoi "järjestön erään voimanlähteen olevan pyrkimys kohti yleismaailmallisuutta". Hän korosti, että tätä suuntausta olisi ylläpidettävä ja kannustettava ja että siitä ei pitäisi luopua silloinkaan kun on kysymys tilanteista, jotka saattavat järkyttää syvällisiä tunteita ja vakaumuksia.

— Mielestäni järjestössä tulisi olla tilaa myös perusteellisesti erilaisen poliittisen, taloudellisen ja sosiaalisen järjestelmän omaavien maiden hallituksille, sanoi U Thant.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa: 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Syntipukin peittoaminen ei auta

Viime keskiviikkoinen verilöyly ylioppilaita vastaan, sitä seurannut tuhansien ylioppilaiden vangitseminen viikon vaihteessa, sotatilan voimassapitäminen ja muut hirveät sortotoimenpiteet ovat osoituksena siitä, että Etelä-Vietnamin poliittinen tilanne on, jos ei aivan räjähdyspisteessä, niin ainakin hyvin tärkeässä käännekohdassa.

Tilanteen jyrkästä muuttumisesta antaa ehkä parhaan kuvan se, jos palautamme mieleemme, että tähän mennessä Yhdysvaltain marionetti-diktaattori Ngo Dinh Diem on joutunut taistelemaan "vain" sissejä vastaan, jotka hallitsevat melko vapaasti maan suurimpia alueita, kaupunkeja ja muita sotilastukiasemia lukuunottamatta, mutta nyt on hänen diktaattorikomentoaan vastaan noussut myös budhalaispapisto kannattajineen — ja Etelä-Vietnamin väestöstä on noin 80 prosenttia budhalaisia, samalla kun Ngo Dinh Diem dynastia ja sen hallituksen jäsenistön enemmistö on käännytetty kristinuskoon. Maata hallitsevan Ngo Dinh Diemin dynastian jäsenet kuuluvat roomalaiskatoliseen kirkkoon.

Eräänlaisena tilannekuvauksena voidaan mainita se tosiasia, että Ngo Dinh Diemin verinen terrori on kehittynyt niin julkeaksi ja raa'aksi, ettei sitä voida enää kakistelematta niellä edes Washingtonissa. Siitä huolimatta Yhdysvaltain asemahdin avulla ylläpidetään tätä terrorikomentoa ja yritetään saada Etelä-Vietnamin väestö tyydytetyksi vielä tämän budhalaisvastaisen verilöylynkin jälkeen sillä, että saataisiin hallituksen tekosten "syyt" vieritetyksi jonkun yksityisen "syntipukin" hartioille, tässä tapauksessa salaisen poliisin päämiehen, Ngo Dinh Diemin todella pahamaineisen veljen Ngo Dinh Nhun ja hänen vaimonsa kannettavaksi. Uutistietojen mukaan on "Amerikan ääni" radiolähetyksessä annettu ymmärtää, että Washington jatkaa diktaattori Ngo Dinh Diemin verisen terrorin tukemista ja avustamista entiseen tapaan, jos hän vain suostuu siihen, että hänen Nhu-veljensä heitetään poliittisesti puhuen sikojen ruoaksi.

Tosiasia tietenkin on, että koko Ngo Dinh Diemin dynastia on vastuussa siitä, mitä on siinä onnettomassa maassa Yhdysvaltain asevoimien armosta viimeaikoina tapahtunut.

Yhdysvaltalaisten sanomalehtimiesten Saigonista lähettämissä uutistiedoissa on selitetty budhalaisen väestön kapinointia seuraavasti: maan väestö on enimmältä osalta budhalaisia (10 miljoonaa), mutta hallitus ja hallitseva Diemin "dynastia" on katolinen. Budhalaiset väittävät, että paitsi hallitusvirastoissa, joihin on kelpuutettu joitakin "kesyjä" budhalaisiakin, heitä johdonmukaisesti syrjitään myös alemmilla portailla, työnsaannissa ym. Budhalaisia vastaan on harjoitettu avointa uskonvainoa — heiltä on esimerkiksi kielletty oman uskonnollisen lippunsa kanto-oikeus. Viime keväänä aiheutti budhalaislippu hyökkäyksen budhalaisten uskonnollista kulkuetta vastaan ja erään budhalaismunkin itsensäpolttamiseen. Sen jälkeen ovat useat muut budhalaismunkin suorittaneet samanlaisen mielenosoituksellisen itsemurhan itsensä polttamisen muodossa.

TODELLINEN SYY

Mutta näiden pinnallisten ilmiöiden lisäksi tulee jatkuvasti yhä selvemmin esiin syvempi tyytymättömyyden syy: kansakunnan yleinen oppositio Diemin diktatuuria vastaan.

Diemin dynastiaa on verrattu itsensä Saudi-Arabian hoviin, eikä suinkaan suotta.

Presidentin titteliä kantavan Washingtonin liivintaskudiktaattorin Diemin lähin neuvonantaja on hänen veljensä Nhu. Can-niminen veli on ylin käskynhaltija keskisessä Vietnamissa, missä budhalaismielenosoitusten keskus Hue sijaitsee.

Maan katolista kirkkoa johtaa Thuc-niminen arkkipiispaveli. Kaksi muuta Diemin veljeä on ollut Etelä-Vietnamin suurlähettiläinä, toinen Englannissa ja toinen USA:ssa. Unohtaa ei pidä Nhu-veljen vaimoa, joka on maansa naisliikkeen johdossa ja joka tavantakaa esittää kärkeviä, pahansisuisia ja ärsyttäviä lausuntoja Diemin vastustajista.

USA:n OSUUDESTA

Sivumennen sanoen voidaan todeta, että 15,000 amerikkalaista eri uskontokuntiin kuuluvaa pappia on esittänyt presidentti Kennedylle vastalauseen Diemin tukemisesta. Siitä huolimatta Washington tukee Diemin diktatuurikomentoa yrittämättäkään puolustaa sen veriruskeita syntejä muuten kuin selittämällä, että USA:lla ei ole muutakaan mahdollisuutta kuin luovuttaa Etelä-Vietnam sen asukkaiden kontrolliin — ja etelä-vietnamilaiset ovat Washingtonin mukaan kaikki veripunaisia kommunisteja, tai ylläpitää edelleen USA:n asevoimien tuella Diemin dynastian diktatuuria. Washington on Diemin diktatuurin kannalla!

Amerikkalaiset papit vastustavat Diemin diktatuuria pääasiassa uskonnolliselta pohjalta lähtien, mutta monet muutkin ajattelevat amerikkalaiset ovat perinjuurin kyllästyneet tähän Vietnamin "pieneen likaiseen sotaan", josta ei ole amerikkalaisille ollut mitään muuta kuin verojen kohoamista. Siellä on virallisten tietojen mukaan 12,000 miehen vahvuinen amerikkalaisjoukko ja Etelä-Vietnamin sotilaskulut miltei kokonaisuudessaan lankeavat amerikkalaisten maksettavaksi — tullen siitä erinäisten tietojen mukaan $1—$1.5 miljoonan päivittäinen lasku Washingtoniin.

Näitä rivejä kirjoitettaessa yrittävät Suuren Rahan lehdet rauhoittaa amerikkalaisten ja siinä ohella myös canadalaisten omiatuntoja vihjailemalla, että Washingtonista sinne lähetetty USA:n suurlähettiläs Cabot Lodge järjestää asiat paremmalle tolalle.

Tällaiset toiveet ovat kuitenkin pettäviä niin kauan kuin Washingtonin perustavoitteena on taantumuksen vallan ylläpito Etelä-Vietnamin kansakunnan mielipiteistä ja toivomuksista piittaamatta.

Meille on puhuttu suurin elein niistä "linnoitetuista" ky-

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Olga Juvonen, Sudbury, Ont., täyttää tänään, elokuun 29 pnä 84 vuotta.

John Murre, Toronto, Ont., täyttää sunnuntaina, syyskuun 1 pnä 73 vuotta.

A. Jalonen, Toronto, Ont., täyttää tänään elokuun 29 pnä 60 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

YHTIÖKOKOUKSEN HARKITTAVAKSI

Pyytäisin puolestani esittää joitakin mielipiteitä lehtemme yhtiökokoukselle tässä yhtiökokouksen edellä, vaikka keskustelua ei olekaan vielä ainakaan lehden palstoilla sukeutunut.

Olen yleisesti puhuen hyvin tyytyväinen Vapauteen ja sen johdonmukaiseen ohjelmaan työtätekevien hyväksi ja rauhanasian puolesta. Niissä asioissa ei ole tinkimisen varaa.

Mutta Vapaus saataisiin luullakseni entistä lähemmäksi lukijoitaan siten, jos kirjeenvaihtajat eri paikkakunnilla kiinnittäisivät huomiota ns. "pienin perhetapauksiin". Vapauteen pitäisi ehkä perustaa erikoinen osasto missä kerrottaisiin lauseen tai kahden mittaisesti "pitkä matkalaisten" eräiluista muualtakin kuin Sudburyssa; nuorten kansalaistemme häistä, kuten kerrotaan vanhempien syntymäpäivistä, tupaantuliaisista, kuten kerrotaan hautajaisista jne.

Uskoisin, ettei tällaiset pienet, "perheuutiset" — juoruja ne eivät saisi olla — eivät vaatisi liian paljoa palstatilaa pienestä lehdestämme, mutta siitä huolimatta Vapaus tulisi entistä lähemmäksi kaikkia kansalaisiamme.

Rohkenen esittää toivomuksen, että jotkut muutkin lukijat ilmaisisivat mielipiteensä asiasta.

— Aina parempaa toivova.

Sveitsi ilmoittaa allekirjoittavansa

Bern. — Sveitsi on ilmoittanut, että se allekirjoittaa Moskovan ydinkoekieltosopimuksen mutta pidättää itselleen oikeuden hankkia ydinaseita, mikäli tämä osoittautuu välttämättömäksi.

Hallituksen lausunnossa sanotaan, että "sopimuksen tehokkuus ja kestävyys riippuu ratkaisevasti niiden valtioiden asenteesta, joilla on huomattavat ydinvoimat ja ydiniskujoukot".

"Muiden maiden allekirjoitukset ovat moraalisesti ja vertauskuvallisesti arvokkaita", sanotaan lausunnossa.

500 henkilöä siirtyi Itä-Saksaan

Berliini. — ADN kertoo, että elokuun 2—15 päivän aikana Länsi-Saksasta on yli 500 henkilöä siirtynyt Saksan demokraattiseen tasavaltaan.

listä, jotta amerikkalaisten johdolla ja avulla on Etelä-Vietnamissa perustettu, ja linnoitettuja muka kyläläisten "suojelemiseksi" sissejä vastaan. Tosiasia tietenkin on vallan päinvastainen: Nämä "linnoitetut" kylät ovat tosiasiassa piikkilankaaitauksilla ja sen sellaisilla saarrettuja suuria keskitysleirejä. Ne on perustettu ja "linnoitettu" nimenomaan siksi, että etelä-vietnamilaiset pitää Diemin diktatuurin kannalla.

Kokemus on myös osoittanut, että Diemin diktatuurikomento ei ole pystynyt edes amerikkalaisten aseiden ja rahavarojen avulla kukistamaan kansakunnan vastarintaa. Päinvastoin on tilanne kehittynyt nyt sellaiseksi, että Diem yksin on "oikeassa" ja koko Etelä-Vietnamin kansa "väärässä"!

Epäilemättä on totta, että tämä tilanne on kaikkea muuta mieltä miellyttävä Washingtonille. Mutta Yhdysvalloilla ei ole ilmeisestikään vielä mitään suunnitelmia siellä tekemiensä virheiden korjaamiseksi — mikä vaatisi ennenkaikkea sitä, että Etelä-Vietnam olisi jätettävä etelä-vietnamilaisille jotka tekisivät tietenkin pikamarssissa tilinsä selviksi Diemin diktatuurikomennon kanssa.

Me canadalaiset voimme auttaa tässä liittymällä niihin kaikkiin tarkoittavin amerikkalaisiin jotka pyytävät ja vaativat, että Washington jättäisi Diemin dynastian ansaitsemansa kohtalon varaan.

Mustan kullan mahtiasema Keski-idän politiikassa

Jatkoa

Heti alunpitäen Washington on pitänyt liittoaan Kairon kanssa tilapäisenä ja vain taktillisena vetona. Egyptin johtajan diktaattorimaiset otteet sekä hänen pitkälle menevät suunnitelmansa yllittivät Yhdysvaltojen ja muiden länsivaltojen suunnitelmat tällä alueella.

Muutamia päiviä Irakin vallankeikauksen jälkeen muutamat amerikkalaiset poliittiset huomioitsijat, mm. Sulzberger (New York Times 13. 3. -63) ennustivat mahdollista liittoa Kairon ja Bagdadin välillä, joka saattaisi nielaista muut arabimaat sekä ehkäistä lännen pääsyn öljyyn. Käytännön askeleita tähän suuntaan on joka tapauksessa tehty. Kuitenkaan Sulzberger ei osoita mitään huolestumisen merkkejä. Hän kirjoittaa, että Yhdysvallat on nyt saavuttanut huomattavaa kokemusta tällä hankalalla alueella. Minkälaatuista tämä kokemus on, joka sallii pysyä huolestumatta tässä tilanteessa?

NASSER JA USA:n ÖLJYINTRESSIT

Nasserin onnistunut perustaa Egyptin, Syyrian ja Irakin muodostama liitto vanhalla Yhdistyneen Arabitasavallan nimellä pääkaupunkina Kairo. Ei ole vielä selvillä, kuinka poliittiset tapahtumat tässä suuressa valtio-organismissa alkavat kehittyä. Mutta yksi seikka on selvä: Yhdysvaltain ulkoministeriö ja CIA kumpikin omalla tavallaan yrittävät pysäyttää Nasserin pyrkimykset puolueettomuuteen. On myös aivan yhtä selvää, että McConen miehet virittävät kaikki salaiset lankansa rajoittaakseen Nasserin vaikutusvaltaa Syyriassa ja Irakissa, erikoisesti mitä tulee öljyintresseihin. Tämän vuoksi amerikkalaiset eivät mitään hinnasta tahdo pysähtyä, ja askeinen historia saattaa toistua, kohde vaan voi olla nieman muuttunut.

Samoin ei pitäisi unohtaa, että Amerikka vastustaa Egyptin pyrkimyksiä hivuttaa Saudi-Arabia vaikutusvaltaansa käyden kampanjaa nasserilaisia aineksia vastaan tässä massa. Hankkimalla valtaa Dhahranissa, ARAMCOn päämajassa, amerikkalaiset tehokkaasti vastustavat sellaisia yrityksiä pystyttää Saudi-Arabiassa status quo, jotka ovat heille epäedullisia. Tätä samaa tarkoitusta palvelevat amerikkalaisten sota-alusten lukuisat vierailut Saudi-Arabian satamissa.

Salaamatta, joskus jopa mainostaen läheisiä suhteitaan Nasseriin, nimittäen häntä "meidän miehekseemme" ja "CIAn pääsuojatiksi arabimaailmassa" (National Review Bulletin, Washington, 12. 4. -63) Washington itseasiassa heikentää arabijohtajan asemia Keski-idässä. Lukuisia joukko Nasserin seuraajia Egyptissä ja vielä suuremmalla syyllä muissa arabimaissa seuraa kaikkea muuta kuin suopein silmin selostuksia Nasserin liitoitelun länteisistä suhteista amerikkalaisiin ja heidän tiedotuspalveluunsa. Toisaalta USA samanaikaisesti pyrkii vieroittamaan itäblokin maat Nasserista ja irrottamaan hänet niiden tuntuvasta taloudellisesta ja poliittisesta tuesta. On lisäksi pidettävä mielessä, miten amerikkalaiset saattavat suhtautua nykyiseen liittoonsa, jos ristiriidat Nasserin kanssa tulevat entistä ajankohtaisemmiksi, kuten tapahtui hänen avoimesti rikkoessaan sopimusta kutsumalla Yhdistyneen Arabitasavallan joukot pois Jemenistä.

LONTOO JA WASHINGTON ARABI-IDÄSSÄ

Keski-idän tapahtumien kehityksellä on vielä eräs merkittävä piirre. Niissä heijastuvat kuin vesipisa-

ra amerikkalaisten öljymonopolien vastakkain törmäävät edut ja kilpailu, ja tämä puolestaan väistämättä kuvastuu näiden voimien poliittisessa toiminnassa arabimaissa.

Amerikkalaiset suorittavat erilaisia siirtoja saadakseen kilpailijansa ahtaalle. Tässä tarkoituksessa ne etsivät keinoja heikentääkseen brittiläisystävällisten valtiomiesten sekä Britannian hyödyttävien arabialaisten liikemaailman edustajien asemia. Tässä taistelussa salainen palvelu esittää pääroolia. Lontoo ja Washington ovat kauan kilpailleet keskenään Jordanian, tuon köyhyyden lamaannuttaman mutta strategisesti hyvin tärkeän maan valvonnasta, jonka kautta "musta kulta" pumpataan Välimeren satamiin. CIA ja brittiläinen tiedotuspalvelu ovat olleet mukana antamassa lähtöpasseja Jordanian ensimmäiselle ja sittemmin myös toiselle monarkille. Kuningas Abdullan salamurhan jälkeen, jossa Amerikan tiedotuspalvelun sormet olivat mukana, Washington teki parhaansa saadakseen tilalle oman miehensä prinssi Thalalin. Mutta Britannia voitti silä kertaa pelin ja valtaistuimelle nostettiin sille myötätuntoinen kuningas Hussein. Kaikesta päättäen amerikkalaiset ovat nyt liikkeellä saadakseen korvausta. Viime maaliskuussa Britannian tiedotuspalvelu auttoi tekemään tyhjäksi kuninkaansa Husseinia vastaan tähdätyn salamurhahankkeen.

Hussein hämmästytti amerikkalaisia ja Nasseria äskeisellä lausunnollaan jossa hän ilmaisi olevansa taipuvainen tulemaan mukaan mihin tahansa arabimaiden liittoon. Tämä askel muistutti amerikkalaisia brittiläisen diplomatian ja tiedotuspalvelun pitkäaikaisista suunnitelmista vakiinnuttaa valtansa arabi-idässä perustamalla Suur-Syyrian liitto.

TERRORITEKOJA

Kun öljyjättiläiset alkavat kilpailla keskenään, he eivät tunne mitään rajoja ja käyttävät aseenaan myös terroritekoja ja sabotaasia. Tässä yhteydessä tulee mieleen Emile Bustanin, huomattavan libanonilaisen poliitikon ja öljysuhteita omaavan liikemiehen mystillinen kuolema tämän vuoden alussa. Bustanin kone ammuttiin alas ilmasta. Beirutin viranomaiset, jotka tutkivat tapausta, pitävät hyvin epäiltävänä sitä seikkaa, että Miles Copeland, amerikkalainen, joka piti lentää samassa koneessa, peruutti matkansa juuri vähää ennen kuin kone nousi ilmaan. Emile Bustania nimitettiin täydellä syyllä Keski-idän Matteiksi. Kuten muistettaneen Enrico Mattei, italialainen liikemies menetti niin-ikään henkensä lentoonnettomuudessa ja, kuten Bustanikin, oli amerikkalaisten öljymonopolien etujen tiellä. Pian hänen kuolemansa jälkeen amerikkalainen ESSO International allekirjoitti edullisen sopimuksen italialaisen ENI yhtymän kanssa.

Sellaiset ovat tärkeimmät lähtecet ja salaiset voimat, jotka toimivat Keski-idässä. Tämän suuntainen kehitys ei tietenkään voi olla ilonaiheena Lontoossa, joka jatkuvasti vetoaa "yhdensuuntaistettuun" politiikkaan Keski-idässä. Daily Telegraph arvosteli jyrkästi USAn politiikkaa alueella, jossa lehden sanojen mukaan tapahtumat kulkevat ei ainoastaan Britannian politiikalle vaan myös sen omille eduille vastakkaiseen suuntaan. Lehti ilmaisi käsityksenään, että valitsemalle Nasserin aseeksensa Keski idässä USA saattaa provosoida uusia levottomuuksia arabimaissa.

Tämä taistelu, niin verinen kuin veretönkin, on alkanut jo paljon ennen tätä vuotta ja on aivan ilmeistä, ettei se vielä aivan pian tule päättymään. Kaikissa näissä tapahtumissa öljymonopolien ja niiden tarpeita palvelevien salaisten tiedusteluelinten edut käyvät entistä ilmeisemmiksi.

Barnett ehdottaa mustien "tasaamista"

White Sulphur Springs, W. Va. — Mississippin kuvernööri Ross Barnett ehdotti viikko sitten, että Yhdysvaltain 20 miljoonaa neekeriä jaettaisiin tasan kaikkien maan osavaltioiden kesken.

Kuvernööri Barnett, joka avoimesti kannattaa rotusyrjintää, teki ehdotuksensa lehdistövastaanotolla White Sulphur Springsissä, missä etelävaltioiden kuvernöörien vuosikongressi alkoi viime viikon maanantaina.

Hän ilmoitti, että hänen suunnitelmansa pantaisiin täytäntöön kymmenvuotiskauden kuluessa ja jokainen osavaltio saisi 10 pros. neekereistä väestönsä joukkoon.

Kuvernööri, jonka osavaltion Mississipin väestöstä on 42 pros. neekereitä, sanoi, että jokaisen osavaltion pitäisi laatia neekereiden siirto-ohjelma "väestön tasoittamiseksi"

Hänen ehdotuksensa mukaan 687,000 neekeriä muuttaisi pois Mississipistä, kun taas Washington ottaisi vastaan 250,849 neekeriä.

Samanaikaisesti ryhmä, joka käyttää nimeä 'kansalaisetujen edistämisryhmä", ilmoitti panevansa toimeen mielenosoituksia, jos konferenssi hyväksyy rotusyrjintää puoltavia päätöslauselmia.

Arkansasin kuvernööri Orval Faubus sanoi, että olisi syytä välttää konferenssissa ristiriitaisia kysymyksiä, mutta Barnett vastasi, että hänen mielestään "taistelu on taisteltava".

AVUNHUUTO ETELÄ-AFRIKASTA

"Ainoa mitä voimme tehdä, on yrittää huutaa maailmalle", sanoo etelä-afrikkalainen neekerijohtaja, Nobel-palkinnan saaja Albert Luthuli omaelämäkerrassaan "Päästä minun kansani", jonka WSOY on julkaissut suomen kielellä. Kirja on kokonaisuudessaan totinen ja yksinkertainen voimattomuuden tunnustus — eikä Luthulin ääni kanna kauas.

Siitä huolimatta, että kirjan julkaisuasta vastaavat (englantilaiset?) Charles ja Sheila Hooper, tuntuu siltä, että siinä ovat säilyneet opettajan ja maallikkosaarnaajan alkuperäiset äänenpainot. Luthuli kertoo ensi lapsuus- ja nuoruusvuosistaan, saamastaan kristillisestä kasvatuksesta, valmistautumisestaan opettajaksi ja heimopäällikkyydestään. Kuvaus on näillä kohdin melko väritöntä ja täynnä pyhäkoulumaista nöyryyttä, joka on jyrkässä ristiriidassa eteläafrikkalaisen todellisuuden kanssa. Luthuli myöntää, että hän näiden kehitys vuosiensa aikana erehtyi tukemaan valkoisten suunnitelmaa alkuasukkaiden kouluttamisesta työhön opillisen koulutuksen sijasta. Myöhemminkin puhuessaan African Nationale Congressista, järjestöstä, jonka puheenjohtajana hän on ollut, Luthuli rehellisesti myöntää, että se kaikkea väkivaltaa kaihtavalla ohjelmallaan oli vastarintaliikkeen "konservatiivisin osa". Heimopäällikkyydestä hän joissakin kohdassa toteaa, että se on valkoisen hallinnon käskijäpojan asema.

Nobelisti Albert Luthuli on osallistunut lähes kaikkeen mahdolliseen sallittuun toimintaan alkuasukasjärjestöissä. Niinpä hän on ollut Afrikkalaisten opettajain yhdistyksen sihteerinä ja puheenjohtajana, osallistunut zulun kielen ja kulttuuriseuran toimintaan, ollut sokeriyhdistyksen värillisen lautakunnan jäsen, toiminut lähetysreservaattien liitossa, kristillisessä neuvostossa jne.

Sitä mukaan kuin kertomus etenee ja kokemukset karttuvat, Luthuli joutui toteamaan umpikujan: Etelä-Afrikan värillisillä ei ole mitään oikeuksia eikä keinoja niiden hankkimiseksi. Kehitys on kulkenut koko ajan huonompaan suuntaan alkaen 30-luvun Hertzogin "työväenhallituksesta", jatkuen Smutsin yhtyneen puolueen "maltilliseen' hallituskauteen ja lähestyen äärimmäistä huippuaan nationalistihallitusten kaudella vuoden 1948 jälkeen. Mutta alkuasukkaiden oikeuksia rajoittavien lakien lisääntyessä ja kiristyessä kasvaa myös tietoisuus. Luthulin oma järjestö African National Congress järjestää ensimäisen uhmakampanjansa vuonna 1952, jota Luthuli pitää "käännekohtana". Maallikkosaarnaaja ja heimopäällikkö Luthulin mielipiteetkin muuttuvat sorron kasvaessa, mutta se ei johda ANC:n toimintaa pois väkivaltaa ja lakkoilua kaihtavilta urilta. Lopuksi (vuonna 1960) ANC on lakkautettu ja sen äänikin siten vaiennettu.

Kirjansa keskivaiheilla Luthuli sanoo: "Jos valkoiset jatkavat nykyiseen tapaansa, ei kukaan tule antamaan meille väkivaltaisuuksiemme sen aloittamisesta. Merkkiä ei tarvita." Ja myöhemmin: "On mahdotonta ennustaa, miten kaukana loppu on. Se tulee tietysti joka tapauksessa, mutta ei ehkä aivan pian, mikäli joudumme luottamaan pelkästään omiin voimiimme..."

Luthulin vetoomus muulle maailmalle kuuluu: "Älkää myykö aseita Etelä-Afrikan vallanpitäjille, älkää tukeko heitä ostoksin."

Se tuntuu voimattomalta ja voimatonta. Mutta mitä muutakaan siinä tehdä maassa, jonka johtoryhmä on aseistautunut hampaita myöten taistellakseen oman maansa asukkaiden enemmistöä vastaan ja jolla on käsissään kaikki asemat? Terrorismi on yksi tie, maailman omantunnon herättäminen toinen. Maailma jolle Luthuli yrittää huutaa heikolla äänellään, on kuitenkin kuuro. USA ja Englanti ovat viime vuosien aikana myyneet E-Afrikan valkoisille vallanpitäjille aseeksi toisensa jälkeen. USA jatkaa tätä kauppaansa vielä tämän vuoden loppuun saakka ja Englanti on antanut hämärän vakuutuksen, ettei se myy "sellaisia aseita, joita voidaan käyttää alkuasukkaita vastaan". Mikähän ero siinä on. Eteläafrikkalaisten tuotteiden boikottia yritetään vain Skandinavian maissa, ammatti- ja työväenjärjestöjen voimalla: Pääkauppatuttavat Englanti ja USA osavat edelleen. Ainoan todella varteenotettavan avun ovat tarjonneet jo vapautuneet Afrikan maat, jotka kansainvälisillä forumeilla pitävät huolen siitä, että Etelä-Afrikan mustien ja värillisten avunhuuto kokonaan huku.

H.A.

SITÄ JA TÄTÄ

OLI VARMA

— Mutta kiltti tohtori, sanokaa, onko aivan varma, että minä selviän tästä taudista, kysyi huolestunut potilas. Minä olen kuullut tapauksista, joissa lääkäri on hoitanut potilasta keuhkotulehduksen takia ja kuitenkin potilas on kuolut lavantautiin!

— Olkaa aivan huoletta, vastasi tohtori. Kun minä hoidan potilasta keuhkotulehduksen tähden, niin hän myös kuolee keuhkotulehdukseen.

Metsämiehet Halko-Ville ja Puu-Kalle olivat metsänhoitajan luona kysymässä työtä. Metsänhoitaja kehotti menemään metsään tutustumaan työmaahan ja tekemään sitten urakkatarjouksensa puhelimitse. Näin tehtiin. Kun sitten Halko-Ville soitti tarjouksensa metsänhoitajalle, niin hän hetken kuluttua sulki vähin äänin puhelimen ja sanoi:

— Kuule Kalle, meidän tarjous ei kelvannut ja metsänhoitajan tarjous oli niin pieni, että se ei jaksanut kuulua lankaa pitkin ollenkaan.

PÄIVÄN PAKINA

Tattis kiitlämästä ja tuulta purjeisiin

Mainostettuaan osaltaan — kaunis tattis siitä — lehtiemme hyväksi sunnuntaina alkavaa haasteryntäystä, Torontossa ilmestyvä Vapaa Sana suosittelee tiistaisessa numerossaan samantapaista haastekampanjaa heidän "uuden organisaationsa hyväksi.

Vaikka sanotaan, että "matkiminen on imartelua", niin meillä ei ole kerrassaan mitään sitä vastaan, vaikka Vapaa Sanan johdolla järjestettäisiin nyt ehdotta haasteryntäys $5,000 keräämiseksi. Päinvastoin, silloin nähtäisiin, kuinka halukkaita ovat kansalaisemme rahoittamaan sitä "kommunismivastaista" suuntaa, mitä mainitun kirjoituksenkin yhteydessä lehden vakiintuneen ohjelman perusteella korostetaan — niin "yleisö-osastolla" kuin se julkaistiinkin.

Mutta perehtykäämme hieman yksityiskohtaisemmin Vapaa Sanan nyt esittämiin aatoksiin.

Mainostettuaan puolestaan niitä seikkoja, millä perusteella on vedottu Liekin haasteryntäyksen hyväksi, mainitussa Vapaa Sanan kirjoituksessa sanotaan järkevämmin kuin ennen: "Ei-kommunistisella taholla on ollut tapana ivailla ja viisailla heidän keräyspuuhillaan . . . Lainaus on tehty osoittamaan kuinka paljon hyvällä organisatiolla ja yhteenhiileen puhaltamisella saadaan aikaan, sillä ei ole epäilystäkään etteikö tuhansia kerääntyny . . .

"Kommunistilehtien hyväksi tapahtuva keräystoiminta edistää välillisesti heidän 'kulttuuri- ym. toimintaansa . . . Ilman lehtiä ja niiden vaikutusta olisi kommunistienkin kaikenlainen toiminta vaikeata. Heillä niveltyy kiinteästi yhteen järjestöllinen organisaatio ja lehdet . . ."

Kiitos vain vieläkin mainostuksesta, vaikka olisimme tietenkin toivoneet, että tarpeettoman "kommunistisanan" uutteran viljelyn asemesta olisi puhuttu lehtiemme oikeista nimistä — kuten mekin puhumme, mitään mielivaltaista poliittista poltinrautamerkkejä antamatta sen paremmin Vapaa Sanalle kuin sen tukena oleville piireillekään. —

Palatkaamme kuitenkin vielä Vapaa Sanan kirjoitukseen.

Valitettuaan että "meillä kommunisteihin kuulumattomilla . . . kaikki toimintamme on verrattain hajanaista", kirjoituksessa esitetään seuraava ehdotus:

". . . Suomalaisten Keskusliiton työstä ja tarpeellisuudesta voisi kirjoittaa paljonkin . . . Toiminnan rahoitus voitaisiin alkuunsa tehdä järjestämällä haastekamppailu lahjoituksien tekemiseksi uudelle keskuselimelle ja asettaa tavoitteeksi esim. vaatimaton $5,000. Nähtäisiin kuinka anteliaita olemme ja onko meillä kommunistien veroisesti halua säilyttää ja eteenpäin viedä puhdasta suomalaisten kulttuuria, tai annammeko heidän yksinään riehua areenalla toiskielisten käsittelä suomalaisista sekoittamassa, kuten varmaan heidän juhliensa yhteydessä on muodossa tai toisessa tapahtunut . . ."

Kirjoittaja pyytää lukijoitaan asiasta kirjoittamaan Vapaa Sanan osoitteella nimim: "Uusi organisatio".

Pari pikkuista reunahuomautusta lienee paikallaan. Vapaa Sanan kirjoittajan omaa määritelmää hyväksi käyttäen voidaan todeta, että "heillä" ei ole yhteistä päämäärääkään, kuten on yleispiirtein puhuen "meillä". "He" ovat vain ylipäänsä toiminnassa, onnistuen siinä toisinaan paremmin, toisinaan heikommin, kuten esimerkiksi "heidän" suurjuhlansakin ovat todistaneet. "Heidän" ainoa yhdyssiteensä on "kommunistivastaisuus", jonka perusteella voidaan esim. saada poliittisia kannatusilmoituksia lehdille, mutta ihminen ei elä vain leivästä', sanotaan siinä paksussa kirjassa. Se ei varmastikaan innosta ketään työtätekeviä toimimaan sillä pohjalla lepäävän keskusjärjestön hyväksi. Suoraan sanoen me epäilemme, ettei "kommunismivastaisuuden" perusteella saada mitään haasteryntäystuloksiakaan! Mikäli tässä halutaan kokeilla kraivelien mittaa, niin kokeillaan pois kepillä jäätä.

Toiseksi on syytä mainita, että eivät "meikäläiset" ole koskaan halunneet "yksin riehuen" kulttuuriperinteitämmekään vaalia, sillä onhan CSJ:n ja SCAULn sekä lehtiemme toimesta suositeltu jatkuvasti yhteistoimintaa kulttuuritoiminnankin alalla niin, että se edistäisi samalla kaikkien järjestöjemme ja seurojemme asemaa kun toimitaan yhteisymmärryksessä kaikkien kansalaistemme kulttuurialan tyydyttämiseksi.

Se siitä.

Me uskomme myös, kuten Vapaa Sanakin, että lehtiemme hyväksi nyt alkava haasteryntäys tulee tuottamaan toivottuja tuloksia, sillä kansalaisemme osaavat antaa täyden arvon todelliselle sanavapaudelle ja sen puolustamiselle. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä kun kulttuuritoimintammekin, kuorojen, orkesterien, näyttämöjen toiminnan ylläpitäminen sekä voimistelu- ja urheilutoiminnan edistäminen tarvitsee välittömästi sellaista toimintaa tukevaa lehdistöä, kuten Vapaa Sanassa aivan oikein todettiin.

Siunatuksi lopuksi voimme puolestamme esittää "puolimatkan krouvin", onnittelun Työmies-Eteenpäin-lehden lukijoille ja kannattajille lehtensä talousaseman mainiosta huoltamisesta.

Työmies-Eteenpäin lehden haasteryntäyksen tavoitteena oli $10,000 kerääminen. Se on jo tuottanut — Viikkoa ennen haastekampanjan päättymisaikaa, noin $11,000 eli $10,964.48 ja lisää lahjoituksia tulee jatkuvasti!

Juuri sillä tavalla menetellen on Työmies Eteenpäin-lehti läpäissyt 60 vuottaan sekä pahat laihat vuodet — mitään lihavia vuosia tuntemattakaan — että hieman helpoimmat aikansa.

Sydämellinen onnittelumme Työmies-Eteenpäin-lehden lukijoille ja kannattajille, joista yksi "ikänuori" — valitettavasti emme nyt muista hänen nimeään — sanoi liikkeensä yhtiökokouksessa viime kesänä, että "meiltä tuntuu nyt pienelle eläketuloille jäätyämme riittävän ainakin yhtä hyvin varoja lehtemme ylläpitoon kuin silloinkin kun ansaitsimme työssä ollessa vähän enemmän."

Se ei ollut pelkkää puhetta, vaan vissin tosiasian ilmaisua. Vieläkin onnittelumme!

Me emme tiedä, rohkaiseeka Työmies-Eteenpäin lehden mainio saavutus Vapaa Sanan kirjoittajaa edelleen suunnitelmassaan, mutta me olemme melko varmoja siitä, että se antaa lisää tuulta Vapauden ja Liekin ystävien purjeisiin niin, että haasteryntäyksemme alin tavoite — $7,000 — täytetään ja ylitetään mahdollisimman nopeasti.

— Känsäkoura.

Urheilua

Suomi ylivoimainen nuorten ottelussa

Helsinki. — Lauantaina alkaneet pohjolan nuorten kolmimaaottelu päättyi täällä sunnuntaina suomalaisten ylivoimaiseen voittoon.

Loppupistemääriksi tuli Suomen nuorille 165, Norjan nuorille 117 ja Ruotsin väsyneille nuorille 110.

Morrisin nousu jatkuu yhä — Mikkelissä 502

Helsinki. — Yhdysvaltojen Ron Morris paransi omaa seiväshyppyennätystään kahdella sentillä Mikkelissä viime sunnuntaina pidetyissä kansainvälisissä kilapiluissa, saaden tulokseen 502. Samassa kilpailussa hyppäsi Risto Ankio 480.

Pituushypyssä Pentti Eskolan hyppy kantoi 789. 100 metrillä Pauli Ny teki ajan 10.6. Kuulantyönnössä Alpo Nisula voitti Seppo Simolan tulosten ollessaan 17.12 ja 17.09.

Repo heitti 56.70 – SE

Helsinki. — Nokian urheilijain järjestämässä kansallisissa yleisurheilukilpailuissa Nokialla Pentti Repo heitti kiekossa uuden Suomen ennätyksen tuloksella 56.70. Toiseksi tullut Paavo Lammi heitti 51.04.

Myös korkeudessa käytiin hyvä kilpailu jonka voitti Eero Tilli tuloksella 196. (ylimääräisellä 200), toiseksi tullut Arvo tuomi jätti riman 196 korkeudesta.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2269 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Toimisto HU 9-4988
Kotiin CH 1-4550
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

Beach Auto Body
2286 Queen St. E., Toronto
(takaosassa)
Puhelin OX 1-0600
Täydellinen autorikkojen korjaus.
Maalausta vahakiillotusta ja hitsausta.
AKE JA TAISTO

Suomen tyttäret olivat voitokkaita

Pietarsaari. — Loistava sää suosi sunnuntaina suoritettua naisten kolmimaaottelua Suomi—Ruotsi—Tanska. Maaottelun voitti Suomi 87 pisteellä, Ruotsi sai kokoon 79 ja Tanska 69 pistettä.

Maija Koivusaari saavutti 100 metrillä uuden Suomen ennätyksen 12,0 mutta jäi tuloksellaan tässä lajissa kolmanneksi. Sen voitti Tanskan Elle Hadrup ajalla 11,8.

Ruotsin pikajuoksijattaret tekivät 4 x 100 m:n viestissä uuden Ruotsin ja Pohjoismaiden ennätyksen 47,2.

NL:lle 4, Unkarille 3 Euroopanmestaruutta

Jajce, Jugoslavia. — Neuvostoliitto, Unkari ja Romania veivät suurimman saaliin lauantaina melonnan EM-kisoissa Jajcessa Jugoslaviassa. NL:n tilille tuli yhteensä 4 mestaruutta, Unkarille 3 ja Romania voitti kaksi matkaa.

Suomen Mäkinen oli 5. nuorten canadalaisyksiköissä 500 metrillä ja Nummisto 6. samoin nuorten kajakkiyksiköiden 500 metrillä.

Kova vauhti Osakassa

Osaka. — Sunnuntaina Osakassa jatkuneessa Japanin ja Yhdysvaltain välisessä uintiottelussa USAn Fick McGeagh sivusi 100 mn selkäuinnissa maailmanennätystä ajallaan 1.00,-9. Don Schollander voitti 400 mn vapaauinnin ajalla 4.15,5 ennen Roy Saarta, jonka ajaksi tuli 4.19,3.

Arthurin urheilijat mukaan Porcupineen

Port Arthur. — Port Arthurin urheiluseura Isku on päättänyt lähettää urheilijoitaan South Porcupinen urheilujuhlille. Tiedettävästi täältä tulee seuraa edustamaan Margaret Hämäläinen, Judy Ferguson ja Paavo Voutilainen. Aikomuksena kuitenkin olisi, että saisimme kokonaisen autolastin osanottajia mukaan näille juhlille.

Toivomuksemme olisi, että muilta paikkakunnilta, esimerkiksi Beaver Lakelta, saapuisi myös urheilijoita mukaan South Porcupineen, että meidän joukkueemme saisi jonkinlaista vastusta. — P. V.

V.- ja u.-seura Viestin kilpailut syyskuun 1 pnä

South Porcupine. — Paikallinen voimistelu- ja urheiluseura Viesti järjestää työnpäivän viikon loppuna, elok. 31 ja syysk. 1 pnä pidettävät urheilukilpailut, mihin toivotaan osanottajia tulevaksi useammasta eri seurasta, koska nämä Viestin järjestämät rata- ja kenttäurheilukilpailut tulevat todennäköisesti olemaan tämän urheilukauden viimeiset suuremmat urheilukilpailumme. Kilpailukutsu on julkaistu Vapauden tk. 17 pn numerossa ja kun siihen vielä lisätään alle 21 v. ja yleisen sarjan 1500 m juoksu, mikä ei ollut kilpailukutsussa, niin te tulette huomaamaan että näiden kilpailuden urheiluohjelma tulee olemaan laaja ja monipuolinen, joten pohjoisten urheilun ystävillä tulee olemaan mielenkiintoista nähtävää näistä kilpailuista ja vielä suuremmalla syyllä, koska näihin järjestämiimme kilpailuihin tulevat osallistumaan liiton parhaat urheilijat.

Lauantai-iltana, tk. 31 pnä on seuramme järjestämät urheilijoiden vastaanotto-kabarettitanssit suomalaiselle haalille. Näissä tansseissa tulee musiikista huolehtimaan paikkakunnalla kuuluksi tullut Viirren soittoyhtye, minkä tanssimusiikki sopii niin vanhemman kuin nuoremmankin henkilön tanssinautintoon. Tietysti ulkopaikkakunnan urheilijat saapuvat tänne Eteläpäähän niin aikaisin, että he ehtivät tulemaan tansseihin, jossa seuran majoitustoimikunta tulee teidät tapaamaan ja johtavat teidät etukäteen järjestettyihin asuntoihin.

Vielä kerran kehoitan pohjoisten ihmisiä saapumaan työnpäivän viikonloppuna South Porcupinen Viestin järjestämiin juhliin, nauttimaan ja unohtamaan hetkeksi tuo kylmä ja tyly arkinen elämämme, mikä on meidän jokaisen yksilön ainainen seuralainen. Tule nauttimaan ja katsomaan, kun urheilijamme ottavat mittaa toisistaan urheilun jalossa mittelyssä, heitoissa, hyppyissä ja erinäisissä juoksuissa, kuten 4x100 m viestissä, mikä silloin juostaan, kun juoksuradan uudella [illegible] päällystettyä radalla.

Urheiluterveisin — Nick.

KOMEA RUOKA-ASTIA. Chi Chi on panda joka on varustettu hyvällä makuaistilla. Tämä herkkusuu karhu haluaa, että sen bamburuoko herkut tarjotaan sille roskakannussa. Chi Chi näyttää luulevan, että kirkas kannu antaa sen aterialle paremman arvon. Se nähdään aterioimassa Lontoon eläintarhassa. — TNS-kuva.

ENEMMÄN OPPILAITA KOULUIHIN SAULT ST. MARIESSA

Sault Ste. Marie. — Kun koulut alkavat syyskuun 3 päivänä, tulee oppilaiden, opettajien koulujen ja luokkahuoneiden lukumäärä olemaan suurempi kuin koskaan aikaisemmin kaupungissamme ja kuntien alueilla.

Kaikkiaan odotetaan 20,444 oppilaan rekisteeraavan oppitunneille 704 luokkahuoneessa alkeis- ja korkeimmissa kouluissa. Näistä on 1,637 alkavaa oppilasta, siis lastentarhalaisia. Kaikkiaan 773 opettajaa astuu silloin tehtäviinsä.

Tilastot on kerätty koululautakunnilta kaupungissa, Tarentorusissa ja Korahssa, jotka käsittävät 52 alkeiskoulua ja 6 korkeampaa koulua, sekä protestanttisia ja katolisia kansakouluja.

Oppilaiden lukumäärä on 1,358 suurempi kuin vuonna 1962 syyskuussa jolloin kouluihin ilmoittautui 19,068 oppilasta. Luokkahuoneita on tänä vuonna 31 enemmän ja opettajia 50 kuin viime vuonna.

Kaupungin 15 alkeiskouluun odotetaan ilmoittautuvan 5,150 oppilasta 176 luokkahuoneessa ja 196 opettajaa. Katolisiin 113 alkeiskouluun odotetaan ilmoittautuvan 4,350 oppilasta 139 luokkahuoneeseen. Taerntorusin 10 alkeiskouluun 2,400 oppilasta ja katoliseen kouluun 800 oppilasta. Korahssa 1,744 oppilasta protestanttisiin kouluihin ja 1,200 katolisiin.

Noin 4,700 oppilasta odotetaan ilmoittautuvan 4 protestanttiseen ja 2 katoliseen korkeampaan kouluun.

* * *

Kolme soolaista vankia, 21-vuotias R. Dubois, 18-vuotias C. Berry ja 17-vuotias R. Duguay, jotka karkasivat Sudburysta linja-autosta tk. 14 päivänä kun heitä oltiin kuljettamassa yhdessä toisten vankien kanssa Burwashin vankifarmille ja Guelphin ojennuslaitokselle, ovat vielä tätä kirjoittaessani vapaalla jalalla.

Poliisien kertoman mukaan heidän arvellaan olevan jossain Gros Kapin seutuvilla, noin 15 mailia luoteeseen täältä. Heidän arvellaan olevan aseistettuja koska noin 5 mailia täältä sijaitsevaan Nettletonjärven kesähuvila-alueella oli murtauduttu Reino Lahden ja Larry Ahon kesähuviloihin. Niistä oli varastettu ruokatarpeita ja aseita. Heidät oli tuomittu Korahin kadulla sijaitsevan kaupan sisäänmurrosta.

* * *

Katuliikennetapaturmat ovat lisääntyneet kaupungissamme viime aikoina. Kuolemantapauksia on kaduilla ollut ainakin kaksi tänä vuonna. Toinen oli autojen yhteentörmäyksessä ja toinen oli yliajotapaus. Poliisin tiedoituksen mukaan tapahtui Soon kaduilla tänä vuonna heinäkuun loppuun mennessä 571 onnettomuutta joissa loukkaantui 99 henkilöä ja omaisuusvahingot nousivat $235,880. Elokuun tilastotiedot tulevat nostamaan tätä tilastoa huomattavasti.

Poliisioikeuksien liikenneosastot Soossa ja Wawassa käsittelevät viikottain niin paljon onnettomuuksia, tapaturmia, loukkaantumisia ja liikennerikkomuksia, että poliisituomarit ovat sanoneet niiden muistuttavan ensimmäisen ja toisen maailmansodan kaatuneiden ja haavoittuneiden lukumäärää. — L.

Uusi saunankiuas lämpiää Viestin kilpailujen aikana

South Porcupine. — Terveisiä täältä kulta-alueelta. Syksyn tuntuiset ovat ilmat olleet viime viikon aikana. Vettä on satanut eikä ole metsäpalojen vaaraa enää olemassa. Eikä ole tarvinnut kuuman kanssa "ähistä", mutta kaikki silti toivovat, että kesäiset ilmat vielä tulisivat näille seuduille. Se nyt tietenkin on aivan luonnollista, koska ensi pyhän alkana täällä meidän Eteläpäässä pidetään niitä Viestin järjestämiä työnpäiväjuhlia.

Ne alkavat mahtavilla tansseilla juuri lauantai-iltana. Sinne tietysti menemme, koska koko kesänä ei ole olleet tansseja ja ne, jotka eivät aivan niillä suurilla olleet, niin minkä aikana ovat tanssitaitonsa. Ja minkä kerran on oppinut, sitähän ei pasen unohtaa. Siis mennään tansseihin ensi lauantaina.

Keksijäneroja on näiden suomalaistenkin joukossa. Sen päätöksen kun katselin sitä uutta saunankiuasta, jonka nämät Viestin miehet ovat hankkineet sinne kentän saunaan. Mutta eipä ihme, eletäänhän nyt avaruuden valloituksen aikaa ja jos ei yritetä pysyä ajan mukana, jäädään jälkeen.

Niin se uusi kiuas oli sellainen verkotin, että sitä on turha melkäilemän käydä selostamaan. Siinä on takaperin laiset kulkevat "rööri", jotka on hitsattu vahvoista teräsputkista. Jotkut tuntuvat sanovan, että kyllä kuumuutta riittää!

Ensi sunnuntaina, kun on nr. heilukilpailut, jotka alkavat jo kello 11 aamupäivällä, niiden aikana on sen yhteyteen lämmitetty sauna, jossa voidaan kylpeä kello 2:sta alkaen. Samalla urheilijat ottelujensa päätyttyä painuvat saunaan pesemään pois ja hautomaan väsyneitä raajoja. Silloin sopii myöskin meidän penkkiurheilijain painua sekaan. Onhan ymmärrettävää, että jo otteluita katsellessa treenaamaton mies kipeyttää raajansa ja sauna on jossa ne parannetaan.

Penkkiurheilijoita ei saa hieroa koska se lisäisi verenpainetta ja vähentäisi työkykyä, mutta sellainen hiljalleen pukeutuminen on suotavaa, jonka jälkeen voi otta vaikka kupin hyvänlaista pöönäkahvia.

Ensi sunnuntaina siis tavataan täällä Viestin kentällä. Ja katsellaan joko taas nämä nuoret rikkovat niitä ennätyksiä. — H.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — Suomi-Seura — Tyhjänkäynti uhkaa puunjalostusteollisuutta

Noin seitsemän vuoden kuluttua ei puunjalostusteollisuutemme pysty toimimaan kuin korkeintaan 70 prosentin kapasiteetilla, ellei puuntuotantoa tehosteta nopeasti. Parhaillaan käynnissä olevat selluloosa ja paperiteollisuuden laajennukset suurentavat tehtaiden tuotantokapasiteettia niin paljon, että tuotannon määrä voi lähitulevaisuudessa olla lähes kaksinkertainen viisi vuotta sitten vallinneessa tasoon verrattuna. Teollisuuden laajennuksia toteuttaessa ei kuitenkaan ole riittävästi huolehdittu vastaavan puuntuotannon suurentamisesta.

Valtakunnan metsänarviointityön kenttätutkimukset saatiin päätökseen äskettäin Pohjois-Suomessa. Toistaiseksi on tulokset neljännestä metsävarojen inventioinnista käytettävissä jo maamme eteläosista. Pohjanmaan ja Kainuun alueelta. Lopulliset tulokset maan metsävaroista saadaan ensi talvena, jolloin pystytään tekemään yksityiskohtaiset laskelmat vallitsevasta puuvajauksesta. (HS)

Suomen—Neuvostoliiton kaupan laajentamiseen mahdollisuuksia

Neuvostoliitossa on tyydytyksellä seurattu kauppasuhteiden kehitystä Suomen kanssa — maiden välinen kauppahan on jo runsaasti edellä nykyisten kauppasopimusten asettamista aikatauluista. Mutta mahdollisuuksia kaupan laajentamiseen on edelleen olemassa ja tässä laajentamistyössä on molemmilla osapuolilla vielä pitkä työsarka edessään, sanoi Neuvostoliiton ulkomaankauppaministeri N. S. Patolitshev, joka Neuvostoliiton kauppavaltuuskunnan johtaja saapui torstaina 22. 8. Suomeen.

Antamassaan haastattelussa ministeri Patolitshev sanoi olevansa tyytyväinen Suomen ja Neuvostoliiton kauppasuhteiden kehitykseen ja totesi maansa ylittäneen aikataulun myös eräiden muiden maiden kanssa käymässään kaupassa. Nyt alkavista neuvotteluista hän mainitsi niiden koskevan sekä ensi vuoden tavaratoimituksia että alustavasti myös seuraavaa, vuosien 1966—70 Suomen ja Neuvostoliiton välistä viisivuotissopimusta. (HS)

Convair jälleen nokallaan Seutulassa

Keskiviikkoiltana 21. 8. sattui Helsingin lentoasemalla Seutulassa melkein täydelleen samanlainen onnettomuus kuin kaksi päivää aikaisemmin. Pariisista Kööpenhaminan kautta vuorolennollaan Helsinkiin saapunut Kar-Airin Convair Metropolitan-koneen nokkapyörä murtui laskussa ja kone kaatui vasemmalle siivelleen joka murtui. Onnettomuudessa ei kukaan koneen 48 matkustajasta eikä miehistön jäsenestä loukkaantunut. Epäonnistuneeseen laskuun oli jälleen syynä kova ukkosmyrsky ja juuri laskeutumishetkellä iskenyt salama, jonka kirkas valo häikäisi koneen ohjaajaa. (Kaikki lehdet)

Pohjolassa juodaan eniten kahvia

Pohjoismaissa juodaan kahvia paljon enemmän kuin missään muualla maailmassa. Viime vuonna juotiin asukasta kohden eniten kahvia Islannissa, missä päästiin peräti 16 kilon ennätykseen. Ruotsissa juotiin yli 11 kiloa ja Tanskassa melkein 10 kiloa kahvia vuodessa. Suomessa ja Norjassa oli tulos noin 8,5 kiloa asukasta kohti.

Suomen kahvituonti nousi edelliseen vuoteen verrattuna 2.5 prosentilla 39,236 tonniin. Suurimmat kahvintuontimaamme olivat Brasilia (65.5 pros.) Colombia (15,7 pros.) ja Englannin Itä-Afrikka 5.2 pros. (HS)

TIMMINSISSA OLLUT TORONTOLAISIA VIERAITA

Timmins. — Terve taas täältä pohjolasta. Kyllä tässä on ollut kiireitä kun on heinäntekoaika. Vaikka eihän minun heinässä ole tarvinnut olla, mutta kalassa ja mustikassa sitäkin enempi.

Kesävieraita meillä on ollut viikon päivät. Elma ja Jussi Lähde Torontosta. Heidän kanssaan olemme retkeilleet ympäristön järvet ja mustikkamaat. Käväistiin aina Sisulassa asti, johon mentäessä on seilattava Abitibi joen ylitse. Eihän siinä tosiaan ehdi merikipeäksi tulla, mutta onhan se kuitenkin vesimatka. Toinen näkemys oli, kun kuljimme täältä eteläänpäin mustikkamaille. Siellä näimme kun karhu oli jättänyt nahkansa ja nahka seisoi kahdella jalalla auton jäähdyttäjää vastaan, syli levällään. Korkeutta siinä pedossa näkyi olevan ainakin 6 jalkaa. Ajattelin, että siinä on ollut mustikanpoimijain kauhu aikoinaan.

Toiset torontolaiset vieraat ovat Martta ja Jussi Saloranta, entiset Timminsin asukkaat. He tulivat tapaamaan entisiä tuttaviaan. Niinpä Jussi entisenä pohjolan erämiehenä teki kalamatkan Arvon ja Eeron kanssa tässä aivan lähellä. Noin 2 mailia kaupungin ulkopuolella on Craft Creek niminen joki josta he viime sunnuntaina onkivat venekuorman ahvenia. Siitä kyllä kalaa irtosi jaettavaksi tuttavan tuttavallekin. Totta kyllä on, että Jussi tietää vanhasta kokemuksesta missä ahvenet näillä seuduilla liikkuvat.

En halua peloitella marjamiehiä, mutta hiljakkoin tiedoitettiin, että sudet ovat tappaneet lähiympäristön farmareilta 2 lehmää ja 2 vasikkaa. Tämän johdosta on hallitus järjestänyt seudulle susijahteja.

Kuten tiedetään on tämä pohjolan maa rikas antimistaan. Täällä kaivetaan kultaa, nikkeliä, kuparia ja paljon muita jalometalleja. Nyt on taas löytynyt noin 16 mailin pituinen ja 1,000 jalan levyinen rautamalmisuoni, joka sijaitsee noin 45 mailia lounaaseen täältä. Perustyöt ovat jo alkaneet, paikan nimeksi olen kuullut Kukatah.

Haluan tiedoittaa Timminsin ympäristön suomalaisille, että ensi sunnuntaina, syyskuun 1 päivänä on eteläpään Viesti järjestänyt urheilukilpailut omalle kentälleen. Näissä kilpailuissa tulee kovat yhteenotot vieraspaikkakuntalaisten kanssa. Sinne pitää mennä jokaisen, vaikka ei muuta niin huutamaan Viestin pojille, että kiri, kiri kiri. Kyllä uskon, että tällä konstilla saamme voitot jäämään paikkakunnalle.

Tuliaistansseista ei myöskään kenenkään pitäisi jäädä pois. Tanssit pidetään lauantaina ja toivon, että näissä juhlissa tapaamme. — O.L.

CLUB NEWS

On With the Show

Sudbury. — To start off the fall and winter season the Alerts teenagers are having themselves a "hootenany". This is not a fund raising deal, but more or less a get-together.

It will be held at Karl and Joan Palomäki's place out at Wanup on Sept. 7 — look for directions in next week's Club News column.

The do will start at 6 o'clock in the evening and everyone is urged to bring their own provisions. Of course, musical instruments are needed also, so if you have some of these we suggest that you bring them along.

It has also been decided that the other club's members are invited, so we do hope that there will be members from Yritys and also all the other clubs in the Sudbury area.

We suggest also that you watch for the Alerts sponsored Variety Night. We will let you know more about this later. — H.

42 tunnissa maailman ympäri

Uuden nopeusennätyksen maailmanympärilennossa reittikoneilla saavutti tanskalainen "Se om Hor"-lehden toimittaja Mogens Hansen äskettäin. Hän lähti pitkälle matkalleen elok. 17 pn aamupäivällä Kööpenhaminasta ja saapui takaisin 19 pnä kierrettyään maapallon 42 tunnissa 39 minuutissa.

Toimittaja Hansen aloitti ennätyslentonsa Finnairin Caravelle-vuorolla AY 813 Kööpenhaminasta Frankfurtiin. Frankfurtissa Hansen lensi Roomaan ja sieltä edelleen Bombayn, Bangkokin ja Hongkongin kautta Tokioon. Tokiosta Hansen jatkoi Pohjoisnavan yli Kööpenhaminaan. Entinen ennätys oli kahden amerikkalaisen nimissä ja se oli 46 tuntia.

— Itämaisten mattojen värjääjiä pidetään erittäin viisaina miehinä, joilta kysytään neuvoa mitä erilaisimmissa asioissa, mutta jos mestari on värjäyspuuhissa, ei häntä saa puhutella kukaan muu kuin toinen värimestari.

SCOTLAND YARDISSA 1600 SALAPOLIISIA

Helsinki. — Viime keskiviikkona alkoi Interpolin vuosikokous täällä Helsingissä, ja siksi oli joukko eri maiden rikospoliiseja koottu yhteen lehtimiesten haastateltavaksi. Useimmat kysymykset osoitettiin Interpolin [illegible] le presidentille Sir [illegible] sonille, joka vetäytyy eläkkeelle ja jonka tilalle tässä kokouksessa valitaan uusi presidentti.

Sir Richard vastaili kysymyksiin nopeasti ja hauskasti. Kun häntä pyydettiin kertomaan [illegible] taustasta, hän sanoi, ettei halua pitää lehtimiehille sitä puhetta, joka hänen on pidettävä keskiviikkoaamuna. Interpolin miehille. Hän sanoi vain, että tämä vuosittain järjestettävä kokous on arvokas. Se antaa eri maiden rikospoliiseille mahdollisuuden viralliseen ja epäviralliseen tapaamiseen. Ja hän kertoi, että Interpolin jäseninä on 85 maata, joista 65 on edustettuna tässä kokouksessa. Maiden lukumäärä kohoaa tässä kokouksessa 89:ään, kun Algeria, Kongo-Leopoldville ja Jamaica hyväksyttiin jäseniksi. Suurin osa on kokouksen osanottajista jo saapunut.

YK:lla on kansainvälinen armeija, onko suunniteltu kansainvälistä poliisia? kysyttiin.

—En tiedä, sanoi sir Richard ja jatkoi: — Ellei ole poliittisesti yhtynyttä maailmaa, on vaikea saada aikaan yhteistä poliisia. Jokaisella maalla on omat lakinsa jotka tulisi ottaa huomioon. Myöhemmin hän vielä kertoi, että kun on monenlaisia poliisilaitoksia, valtakunnallinen poliisi, jolla on valtakunnallinen vastuu, niin yhden maan poliisimiesten on vaikea työskennellä toisissa maissa.

Sir Richard Jackson on Scotland Yardin apulaispäällikkö, joten häneltä kysyttiin tietysti postiryöstön tutkimusvaihetta. Mutta tässä suhteessa hän joutui tuottamaan pettymyksen- sillä hän ei joko voinut tai halunut sanoa mitään uutta. Interpolin sihteeristö oli lähettänyt vetoomuksen, että kaikki postiryöstöön liittyvät tiedot muistakin maista kuin Englannista toimitettaisiin Lontooseen. — Paljon alaisiani on Lontoossa. He tutkivat ryöstöä, eivätkä ole täällä kokouksessa. En tiedä, mitä he ovat nyt saaneet selville. Suuren rikoksen tutkiminen on tiedon kaivamista, hakemista, jäljittämistä jokaisesta mahdollisesta lähteestä. Teillä lehtimiehillä on asioista paremmat tiedot kuin minulla. Tänä iltana saan kyllä uutisia, toivotaan, että ne ovat hyviä.

Sir Richardin puheessa vilahtivat Sherlock Holmes ja Sir Arthur Conan Doyle, Sherlockin ja Watsonin luoja. Hän antoi täyden tunnustuksen Holmesin kyvyille, soveliaan ironisesti tietenkin. Hänen alaisenaan on 1,600 salapoliisia, jotka pyrkivät samaan kuin Holmskin: saamaan rikollisen kiinni. Sir Richard tunnusti kuitenkin, ettei enää ole niin helppo kuin ennen saada pätevää nuorta väkeä Scotland Yardin riveihin. Hän sanoi myös, että TV-filmien Interpolilla näyttää olevan kovin pieni agenttijoukko, koska saman miehen on aina kuljettava hoitamassa asiat kuntoon.

— Poliisin ongelma ovat jatkuvia ongelmia. Rikosten syyt ovat nyt samat kuin aina: rahanhimo, intohimo, viha. Väkivaltarikokset ovat Englannissa lisääntyneet, mutta kehityksen syytä on vaikea sanoa.

Tuleeko poliisin kantaa asetta? oli muuan kysymys.

— Poliisin tulee kantaa asetta mutta brittiläisten poliisien ei tule. Vielä on rikos tappaa ihminen aseella, ja rikosta seuraa rangaistus. Meillä asetta käytetään rikollista vastaan hyvin harvoissa tapauksissa.

Mikä on kuolemanrangaistuksen vaikutus rikostilastoihin?

— Monenlaisia murhia tehdään: intohimomurhia, mielisairaitten suorittamia murhia jne. Erittäin pahoja ovat ammattirikollisten työssään tekemät murhat. Meidän maassamme niitä ei enää juuri tapahdu. Niistä hirtetään ja ammattirikolliset liikemiehinä ymmärtävät, että silloin he menettäisivät voittonsa.

Ja me Watsonit nauroimme niin.

OLYMPIAN KISOJEN TELEVISIOINTI

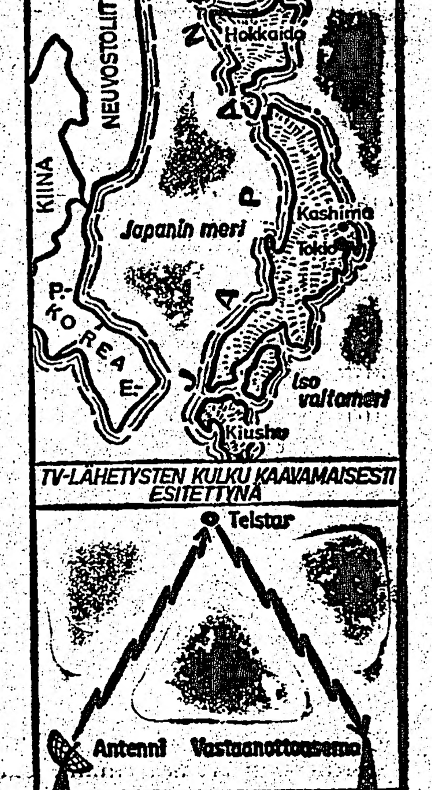

PELASTUKSEN
evankeliumia julistetaan Siion Rukoushuoneella sunnuntaisin klo 7 ip. sekä keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30 ip.
SIION RUKOUSHUONE
122 Powell St., Vancouver, B.C.
TERVETULOA!

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

UUSIA JÄNNITTÄVIÄ ROMAANEJA SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

PHILIPPE DE VOMECOURT:
UNOHDETUT URHOOLLISET
321 sivua — Hinta sid. $4.25
Jännittävä ja vauhdikas kuvaus Ranskan vastarintaliikkeen toiminnasta toisen maailmansodan aikana.

DIANNE DOUBTFIRE:
VIATTOMUUS VAARASSA
210 sivua — Hinta sid. $2.75
Englantilainen kirjailija Dianne Doubtfire on luonut tästä vakavasta aiheesta jännittävän ja psykologisesti uskottavan romaanin.

ALISTAIR MacLEAN:
MILJONÄÄRIEN LAIVA
306 sivua — Hinta sid. $3.75
Brittiläinen kauppalaiva "Campari" on maailman ylellisin alus. Se on miljardöörien maanpäällinen taivas. "Miljonäärien laiva" on ensiluokkainen jännitysromaani, jota ei malta laskea käsistään ennen loppua.

UUSIA SUOMALAISIA SATUJA LAPSILLE
SUOMALAINEN SATUKIRJA 1
159 sivua — Hinta sid. $3.00
Keväällä 1962 ratkaistun suuren satukilpailun rikkaasta sadosta on tähän kirjaan otettu 16 satua. Kirjan on verraton lastenkuvittaja Maija Karma somistanut viehättävin, mielikuvitusrikkain kuvin.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ontarol

Parkway Bakers Suomalainen leipomo
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
KAHVIA EDELLEENKIN SAATAVANA
Auki kesäaikana: maanantaista keskiviikkoon 9—6, torstaina 9—7, perjantaina 9—8, lauantaina 8—4
AKE SAARINEN
290 Queen St. West EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

MATKAPALVELU
Suomeen, Tanskaan, Norjaan ja Ruotsiin
Täydellisiä tietoja ja paikkatilausta halutessanne käykää, soittakaa tai kirjoittakaa:
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
597 Bay St. EM 6-9488 Toronto 2, Ont.
107 Dunlop E. PA 6-6525 Barrie, Ont.

KUULUISIA SKANDINAAVIALAISIA
JUOMIA POMAGNE, SOCKER DRICKA, CITRON VAND JA ORANGE
Nyt myytävänä useimmissa skandinaavialaisissa ja virolaisissa kaupoissa Torontossa.
Scandinavian Beverages Co.
Kotiinajoa varten soittakaa 447-9744 tai Fresh Maid 447-6131

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

EPILUX

Plastiikkista veneiden IHMEMAALIA SINEX talojen laatumaalit 10 pros. ALENNUKSELLA.

BOB'S WASHERS

Pyykkikoneiden myynti, palvelus ja korjaus.

Kunnostettuja kohtuullisilla hinnoilla

Puh. 673-5883

351 Regent St. South Sudbury

VUOKRATTAVANA

4-HUONEEN ÖLJYLLÄ LÄMMITETTY APARTMENTTI Vermilion-joen rannalla ja Lake Penage (Pinatsin) tien vieressä. Hallituksen aurat pitävät tien aina auki. 2 isoa nukkumahuonetta, iso kyökki ja istumahuone, kaikki valoisia. 5 minuutin kävely kansakouluun ja ilmainen koulubussi etuovelta korkeakouluoppilaille. Soittakaa tai poiketkaa katsomassa niin varmaan innostutte, sillä mistä saatte tällaiset huoneet $65 kuussa. Lauri Hotti, omistaja, Bill Gemmell Jr., peräänkatsoja, puh. 866-2531.

(29—31—3)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip. Ravintola on myöskin yleisön palveluksessa kaikkina viikon päivinä ja iltoina.

CSJ:n Sudburyn osasto järjestää Syysjuhlan Työn Puistossa syysk. 15 päivänä. Huonon ilman sattuessa juhla pidetään Finnish haalilla.

Tänä iltana pidetään v- ja u- seurojen Alertsin ja Visan yhteinen kokous Finnish haalilla kello 8.

Vapauden ja Liekin lehtikerhon kokous on Finnish haalilla tänä iltana kello 7.30.

Tilatkaa Vapaus!

UUSIA JA KÄYTETTYJÄ
Rakennus- ja putkitustarpeita
Lautaa, vaneeria, ovia ym.
Huokeat itsepalvelukäteishinnat tai vähittäismaksuehdot
VAPAA TUONTIPALVELU
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame Avenue
Puh. 674-4259 Sudbury, Ont.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin 673-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

JENSEN'S BUILDING CENTRES
1716 Regent St. S. ja 266 Frood Rd.
Puh. 674-5413 Puh. 674-2722
★ RAKENTAJAIN RAUTATARPEITA
★ PILKINGTONIN IKKUNALASIA
★ KYANIZE LAATUMAALIA
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

COAL & FUEL OIL
ÖLJYÄ JA KOLIA
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksulla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

HYVÄ MAITOTUOTANTO
COCK O' THE NORTH
MAITOKARJAN REHUSEOKSILLA

Laatureseoksemme ovat suosittuja kautta piirin tehokkuutensa vuoksi joka johtuu niiden huolellisesta valmistuksesta ja laatuvaintoaineiden sisällöstään — niiden valmistuksessa ei käytetä mitään jäännöksiä.

4 suosittua maitokarjan rehuseosta
KUKIN SISÄLTÄÄ MELASSIA
16% . . . . . 3.90 | 24% 4.20
32% . . . . . 4.55 | Poikivien . . 4.20
Ylläolevat hinnat 100 paunalta
SUOMALAINEN PALVELU
Edward Grain LTD.
YSTÄVÄLLINEN JA AVULIAS PALVELUS

SUOSITTUJA REHUSEOKSIA
VILJAA JA SUOLAA
HYÖNTEISMYRKKYJÄ
PUHELIN 675-6421
FEEDS 66 ELM ST. WEST SUDBURY

Leipävarras ylös maidon kohdalta

Maidon hinta nousee yhdellä sentillä Sudburyn alueella ensi maanantaina, alueen meijereiden tiedotuksen mukaan.

Suurimmaksi syyksi tähän nousuun sanotaan sitä 19 sentin hinnannousua, jonka farmarit tulevat saamaan jokaista 100 paunaa kohden. Arthur Bouchard, joka on presidentti Sudburyn alueen maidonjakajien yhdistyksessä sanoi, että tiistaina pidetyssä maidonjakajien (meijerien) kokouksessa kaikki maidonjakajat sanoivat, että niillä ei ole muuta mahdollisuutta kun nostaa maidon hintaa.

Tämä nousu tulee kohottamaan maidon hinnan 27 senttiin jokaista varttia (quart) kohden.

Sata paunaa maitoa on noin 40 varttia(quart) joten välittäjien osuus maidon hinnannostossa tulee olemaan 21 senttiä verrattuna farmarien 19 senttiin jokaista 100 paunaa kohti.

Poika on antanut vääriä hälytyksiä palokunnalle

Poliisin, palokunnan ja puhelinyhtiön virkailijat yhdistävät voimansa saadakseen selville mistä alkun lähtevät ne väärät hälytykset, joita on tullut Sudburyn palokunnalle.

Palopäällikön apulainen George Noble sanoi viime tiistaina, että jokin poika on soittanut ja hälyttänyt palokunnan kolme kertaa, lähettäen sen olemattomalle palopaikalle kovalla kiireellä. Hän sanoi, että syytökset tullaan nostamaan, jos nuorukainen saadaan kiinni.

Puhelinyhtiön virkailijat sanoivat, että he yrittävät saada selville mistä soitot tulevat.

TÄLLÄ VIIKOLLA!

Grade "A" (14—16 p.)
KALKKUNOITA .... lb. 41c
Savustettuja PICNIC
SIAN LAPAPAISTEJA .... lb. 45c
Kuorettomia NAKKEJA .... lb. 33c
Laihaa, nahkatonta
PEKONIA .... lb. 49c
Ontarion No. 1
PERUNOITA .... 25 lbs. 89c
Ontarion No. 1
KEITTOSIPULIA .... 6 kv. 39c
Suuri valikoima tuoreita hedelmiä ja kasviksia päivittäin!
Ilmainen parkkaus kaupan takana
SPRINGER PARK FARMS
45 Elm St. W. — CPR:n ylik. vieressä

Lähettäkää heidät ylpeydellä takaisin kouluun vaatteissa, jotka ovat
SANITONE PUHTAAT
Tulkaa tuntemaan, miten Sanitone kemiallinen puhdistuksemme poistaa lasten vaatteista huonon asun ja lian. TÄYDELLINEN syvä puhdistus ynnä erikoiset Sanitone kankaiden kunnostusaineet tekevät kouluvaatteista kirkkaat ja uuden näköiset. Kokeilkaa — näette minkä eron tekee TÄYDELLINEN kemiallinen puhdistus. Hintamme kohtuulliset. — Kääntykää puoleemme jo tänään!
NOPEA KOTIPALVELU
SUDBURY STEAM LAUNDRY LTD.
Kaupungin vanhin ja suurin vaatteiden pesu- ja puhdistuslaitos
PUHELIN 675-6445
171 Larch Street
Sudbury Ontario

Työn päivänä Työn puistoon

Perjantai-iltana alkaa sitten niinsanottu Työnpäivän viikonloppu. Tätä juhlaa vietetään kerran vuodessa, syyskuun ensimmäisenä maanantaina.

Kaikki mahdollisesti tietävät millaisia ovat nämä monipäiväiset viikonloput näillä Canadan maanteillä. Haluaisin kuitenkin lausua pienen varoituksen niille henkilöille, jotka joutuvat kulkemaan näillä ruuhkaisilla maanteillä. Käsitykseni on se, että koskaan ette voi olla liian varovainen kun olette pyörien päällä maantiellä. Liian hiljaa ajamalla ja myöskin liian lujaa ajamalla, kummallakin on omat vaaransa. Siis olkaamme varovaisia kaikin, että emme tuota pettymyksiä läheisille sukulaisillemme.

Sellaisille henkilöille, jotka aikoavt viettää Työn Päivän viikonlopun täällä kaupungissa minulla on hyviä uutisia. Esimerkiksi voin mainita muutama sana Työn Puistosta. Toivotaan, että säätila tulee suosimaan tätä viikonloppua, niin silloin voimme kaikin mennä Työn Puistoon. Siellä voimme pelata aamusta iltaan mielenkiintoista "krokettipeliä". Voimme käydä välillä hyvän saunan löylyissä vastaa heiluttamassa. Järven vesi on ollut myöskin hyvin lämmintä vielä viime aikoina, olin itsekin uimassa eilen illalla. Emäntä siellä myöskin pyöräyttää hyvät kahvit ja jos sattuu vaikka nälkä kurnuttamaan niin kyllähän ruokaakin antaa.

— M.J.M.

Selkkauksia yliopistotyömaalla

Ainoastaan muutama mies oli eilen työssä Sudburyn Laurentian yliopistotyömaalla. Tämä tilann ejohtui unionien virkailijoiden lausunnon mukaan siitä, että paikalla oli tiedoitusmielenosoitus.

Kaksi miestä marssi työmaalle johtavalla tiellä kantaen tunnuksia joissa luki "Pioneerillä ei ole sopimusta Operatin Engineers Unionin kanssa". Pioneer Construction yhtiö rakentaa yliopiston alueelle tulevat tiet ja kaikki kenttäalueet.

Pioneer-yhtiö tiedoitti eilen, että sen työläisiä edustaa Northern Workers Construction Unioni, eikä yhtiö aio lopettaa työtä sen vuoksi, että kaksi heidän miestään ei ole liittynyt Operating Engineers Unioniin. Samalla sanottiin, että yhtiön unioni on hyväksytty Ontarion työsuhdelautakunnassa.

— Tshekkoslovakiassa on konstruoitu maailman voimakkain sentrifugi, jonka pyörimisnopeus on peräti 300,000 kertaa minuutissa! Yksi gramma tulee siinä painamaan yhden tonnin.

Uusi naisten pukimo
SIRI'S SHOP
avataan
23 Elgin St. North
Vastapäätä Empire-teatteria
Tiistaina, syysk. 3 pnä
24 ENSIMMÄISELLE ASIAKKAALLE LAHJAPAKETTI
Tervetuloa, suomalaiset!
Siiri Heikkilä ja Sigrid Rauhala

(27—29—31)

Auto- ja trokijousien palvelu

JOUSIEN PALVELU
• EXPERTTITYÖ
• NOPEA PALVELU KORJAAMOSSAMME
• YLEISTÄ SEPÄNTYÖTÄ
WOROBECK SPRING SERVICE
Puh. 675-8492
118 Regent St. S. Sudbury

U Thant varoitti Syyriaa ja Israelia

YK, New York. — YKn pääsihteeri U UThant vetosi perjantai-iltana Syyriaan ja Israeliin, että nämä ryhtyisivät kaikkiin mahdollisiin varotoimenpiteisiin estääkseen uuden välikohtauksen yhteisellä rajallaan.

U Thant sanoi, että jos Syyria ja Israel noudattavat hänen vetoomustaan, voisi turvallisuusneuvosto keskustella ja tehdä päätöksensä ilman että jännitys keskustelun aikana lisääntyisi.

Turvallisuusneuvosto aloitti Syyrian-Israelin rajakiistan tutkimisen perjantaina.

U Thant ilmoitti, että turvallisuusneuvosto odottaa Palestiinassa olevalta aselepokomission päälliköltä raporttia maanantaina.

Israel kehotti perjantaina illalla YKn turvallisuusneuvostoa ryhtymään "pikaisiin ja päättäväisiin toimenpiteisiin" Syyrian hyökkäysten johdosta.

Israel vaati viikko sitten tiistaina turvallisuusneuvostoa kiireisesti koolle väittäen, että Syyrian armeijan joukot ovat 98 kertaa loukanneet Israelin aluetta ja ampuneet kaksi israelilaista maatyöläistä.

Falconbridge ja 598 allekirjoittivat 3 v. sopimuksen

Falconbridgen nikkelikaivosyhtiö ja Mine Millin osasto 598 allekirjoittivat viime maanantaina 3 vuoden työsopimuksen. Tämä oli toinen kerta kun yhtiö ja unioni on tehnyt kolmen vuoden sopimuksen. Ensimmäinen sopimus meni umpeen maaliskuun 31 päivänä 1962.

Sopimus perustuu Ontarion työministeriön sovittelulautakunnan ehdotuksiin, jotka työläiset ensin hylkäsivät lakko-äänestyksellä. Myöhemmin Falconbridgen työläiset hyväksyivät pienellä enemmistöllä unionin neuvottelukomitean suosituksen perusteella sovittelulautakunnan ehdotukset. Sopimus astui voimaan elokuun 21 päivänä.

Sopimuksessa saatiin 3 sentin taannehtiva palkankorotus kesäkuun 15 päivään sekä 2 ja puolen sentin korotus samaan päivään 1964 ja taas 1965. Kaikki korotukset perustuvat nykyisiin palkkataksoihin. Joissakin luokituksissa tuli lisäkorotuksia heti.

Henkivakuutus on nostettu puolella, $5,000 asti naimisissa oleville työläisille ja $2.000 asti yksinäisille työläisille. Sairas- ja tapaturmakorvaukset nousevat $40:stä $50:iin viikko, ja 26 viikosta 32 viikkoon. Molemmat, sairaus- ja tapaturmakorvaus sekä henkivakuutusmaksut korvataan puoliksi yhtiön ja työläisten taholta. Tämä astui voimaan viime maanantaina sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä.

Uuden sopimuksen mukaan voi kaksi unionin edustajaa olla mukana jokaisessa maanpäällisessä turvallisuuskomiteassa.

Falconbridgen virkailijat sanoivat että: "yhtiö on mielissään, siitä kun neuvottelut päättyivät tyytyväisyydellä".

Ken Smith, joka on Mine Millin presidentti ja puhemies sanoi, että sopimus ei ole kaikkea, mitä sen pitäisi olla, mutta se on paras mitä olimme mahdollisuudessa saamaan tällä kerralla.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
52 Elm St. East Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Uusi demokraattinen puolue esitti ohjelmansa Ontarion vaaleja varten

(Jatkoa sivulta 1)

halpavuokraisia asuntoja.

Paremmat opintomahdollisuudet — yliopistojen laajentaminen ja lukukausimaksujen poistaminen.

— Kuluttajien etujen turvaaminen —kiinnitys- jai muiden lainayhtiöiden riistomahdollisuuksien lopettaminen ja kulutustarvikkeiden laadun takaaminen sekä sellaisista seikoista julkisten tietojen antaminen.

— Autovakuutussuunnitelma — kaikkikäsittävä suunnitelma, minkä mukaisesti voitaisiin vähentää vakuutuskustannuksia kolmannella osalla ja lisätä vakuutusturvaa.

— Maaseutuyhdyskuntien asukkaiden tulojen turvaaminen tehoisamman markkinoimisen, osuustoiminnallisten laitosten kautta ja siten, että hallituksen toimesta järjestettäisiin jotta farmarit saisivat nykyaikaisia laitteita tuotantokustannuksia vastaavilla hinnoilla.

— Pohjoisten alueiden täydellinen kehittäminen — maanteiden rakentaminen metsäalueille jotta sekundääriteollisuuksilla olisi mahdolisuus saada metsätuotteita, ja kaivosyhtiöiden pakoittamaan maksamaan kunnallisveroja samalla tavalla kuin muut teollisuuslaitokset maksavat nykyään.

— Vanhuudeneläkkeiden korottaminen viipymättä $75:iin nykyisestä $65sta ja sellaisen eläkesuunnitelman hyväksyminen, minkä mukaisesti myös niin työnantaja kuin työläinenkin maksaisivat osuutensa eläkekassaan, mistä voitaisiin sitten maksaa työläisenkin palkkaa 50-prosenttisesti vastaavasti eläkettä.

— Yhteistoiminta liittohallituksen kanssa — yhteistoiminta Ottawan kanssa sellaisissa kysymyksissä kuin eläkkeet, terveysvakuutus, kaupunkialueiden kehittäminen, liikennelaitos ja talouskysymykset mitkä johtaisivat täystyöllisyyteen.

Ei maakunnan teitä alueella; miksi rekisteerattava?

Schefferville, Que. — Asukkaat tässä pienessä kaivosyhdyskunnassa joka sijaitsee noin 600 mailia pohjoiseen Quebec Citystä, ovat otaksuneet, että maakunnan liikennelaki ei ylety heihin asti.

Joku henkilö huomasi Quebecin maantieministeriössä tänä kesänä, että autoilijat tässä yhdyskunnassa ajavat noin 700 autoa ilman rekisterilaattoja. Maantieministeriöstä lähetettiin paikalle tarkastaja ja kaksi maakuntapoliisia, saadakseen lain voimaan paikkakunnalla.

Erään paikkakunnan asukkaan lausuntojen mukaan he eivät ole koskaan joutuneet maksamaan autojensa rekisteerauksesta maakunnalle koska maakunta ei ole rakentanut kunnan teitä eikä kunnossapitänyt niitä. Mutta nyt tullaan kylään ja annetaan sen asukkaille 24 tuntia aikaa lunastaa rekisterilaatat.

Toinen henkilö protesteerasi ja sanoi, että Labrador City:ssa Newfoundlandissa joka on rajakaupunki asukkaat joutuvat maksamaan ainoastaan $4 vuodessa. Mutta heiltä vaaditaan vanhan pakettiauton rekisterilaatoista jopa $65.

Suurin osa paikkakuntalaisten ajokeista on vanhoja autoja. "Me käytämme niitä vain kesäisin kalastusmatkoilla käydessämme", sanoi eräs ärtynyt asukas. "Miksi? Talvisin voimme heittää kiven kauemmaksi mitä pääsemme autolla ajamaan."

Charles Weir ehdokkaana Torontossa

Toronto. — Työväestön piireissä erikoisestikin Torontossa hyvin tunnettu Charles Wier on nimitetty kommunistipuolueen vaaliehdokkaaksi tulevissa maakuntavaaleissa. Hän pyrkii lainlaatijakunnan jäseneksi St. Davidin vaalipiiristä.

Ottaessaan vastaan ehdokkuuden mr. Wier syytti maakuntahallitusta välinpitämättömyydestä työläisiin nähden. "St. Davidin vaalipiirin asukkaiden suurimpana huolena on se josko voitaisiin järjestää kunnollisia työmahdollisuuksia kunnollisilla palkoilla, jotka takaisivat riittävän ja paremman elintason", sanoi hän.

Hän lupautui käyttämään kaiken aikansa taisteluun muutoksien aikaansaamiseksi työlainlaadintaan jotta työläiset olisivat riittävässä määrässä suojeltuja monopolististen intressien hyökkäyksiltä, jotta tehtaita ei voitaisi mielinmäärin siirtää paikasta toiseen, kaupungista toiseen etsiessä halvempaa työvoimaa ja jotta voitatisiin estää epäinhimillinen työkiihko työmailla. "Järjestyneiden työläisten perusoikeuksia vähennetään uniovastaisella lainlaadinnalla ja estetuomioilla", sanoi hän lisäten, että sellaisesta on tehtävä loppu.

Mr. Wier on kolmen pojan isä ja viettänyt monta vuotta töissä sellaisilla suurilla teollisuuslaitoksilla kuin Stelco, Massey-Ferguson ja International Silver. Hän on jatkuvasti osallistunut aktiivisesti ammattiyhdistyksiin, osuustoiminnallisten laitosten ja rauhanliikkeiden työhön.

Alger. — YKn pääsihteeri U Thant tekee virallisen vierailun Algeriaan helmikuussa, ilmoitti Algerin radio viime perjantai-iltana.

Algerian pääministeri Ahmed Ben Bella esitti kutsun neuvotellessaan U Thantin kanssa New Yorkissa viime lokakuussa.

Etelä-Vietnamin joukot saaneet tulimääräyksen

Saigon. — USA:n suurlähettiläs Henry Cabot Lodge tapasi Etelä-Vietnamin turvallisuuspäällikön viime tiistaina sen jälkeen kun hallitus peläten jatkuvia kansannousuja, antoi määräyksen ampua kohti kaikkia luvattomia kokouksia.

Lodge neuvotteli yli kaksi tuntia Ngo Dinh Nhuin kanssa, joka on salaisen poliisin päällikkö, ja presidentti Ngo Dinh Diemin veli. Nhuin sanotaan ottaneen haltuunsa suuriman osan veljensä valtuuksista viimeisien uskonnollisien ja poliittisien kriisien aikana.

Samanaikaisesti Brig.-Gen. (prikaatin kenraali) Ton That Dinh, Saigonin sotilas-kuvernööri ryhtyi toimenpiteisiin ehkäistääkseen suuret kansannousut. Hän antoi määräyksen turvallisuusjoukoille ampua "mitä tahansa kansalaisryhmää, joka rikkoo voimassaolevaa sotalakia".

Viime tiistaina hallitus lykkäsi kansallisen lainlaatijakunnan vaalit, kunnes toisin määrätään. Vaalien piti olla tänä lauantaina.

Vu Van Mau, joka erosi Etelä-Vietnamin ulkoministerin toimesta protestiksi hallituksen Bhuddalaisvastaisten toimenpiteiden vuoksi, oli nähtävästi kotiarestissa viime tiistaina.

Paul Robeson Itä-Berliiniin

Berliini. — 65-vuotias amerikkalainen neekerilaulaja Paul Robeson lensi sunnuntaina Lontoosta Itä-Berliiniin.

Robesonia, jonka mukana saapuivat hänen vaimonsa Eslanda ja eräs tämän amerikkalainen naisystävä oli Itä-Berliinin Schönefeldin lentokentällä vastassa eräs Saksan Demokraattisen Tasavallan rauhankomitean virkailija.

KIITOS

Sydämelliset kiitokseni kaikille tuttavilleni jotka kävivät minua katsomassa ollessani Kirkland Laken sairaalassa.

Kiitos Kirkland Laken Naisten kerholle, Ainolle ja Lempille sekä kaikille tuomisista. Parhaat kiitokseni pastori Hjeltille siitä suuresta hyvyydestä, jota hän on minulle tehnyt tämän sairauteni aikana. Kiitos pastori Korilalle käynneistä ja erikoinen kiitos Eero Lindholmille suuresta avusta sairauteni aikana.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen,

HJALMAR HAAPASAARI
P.O. Box 84, Swastika, Ontario

KUTSUMME

kaikkia kansalaisiamme South Porcupinen v.- ja u.-seura Viestin järjestämiin

TYÖNPÄIVÄN JUHLIIN
elokuun 31 ja syyskuun 1 pnä

ILOISET JUHLATANSSIT
paikallisella suomalaisella haalilla
Lauantaina, elokuun 31 pnä alkaen klo 9 illalla
Hyvä soitto — Virvokkeita

SUNNUNTAINA, SYYSKUUN 1 PNÄ
YLEISURHEILUKILPAILUT
alkaen klo 11 aamupäivällä
Viestin omalla kentällä

Odotettavissa jännittäviä otteluita eri paikkakuntien urheilijoiden välillä. Penkkiurheilijat, saapukaa myös ajoissa paikalle. — Ravintolasta saa ainakin kahvia ja voileipiä.

TERVETULOA JUHLAAN! V.- JA U.-SEURA VIESTI.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
AVOINNA
Lauantaina, elokuun 31 pnä
klo 8.30—12 päivällä
AUKI MUINA VIIKON PÄIVINÄ SEURAAVASTI:
Maanantaina, keskiviikk. ja torst. klo 8 ap.—5 ip.
Tiistaina ja perjantaina kello 8 ap.—6 ip.
Lauantaisin klo 8.30 ap.—klo 12 päivällä.

Koulutarpeiden LOPPUUNMYYNTI
VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA
25% ALENNUKSELLA
Alkaen myynti perjantaina, elokuun 30 pnä ja kestää seuraavat 10 päivää
TÄMÄ KOULUTARPEIDEN LOPPUUNMYYNTI KÄSITTÄÄ KAIKKI KOULUTARPEET, JOISTA MAINITSEMME TÄSSÄ VAIN JOITAKIN
• 3 Ring Zipper Cases
• Hilroy Exercise Note Books
• Campus Science Note Books
• Stenographers' Note Books
• Music Dictation Books
• Kaikenlaiset värikynät
• 3 Ring Binders
• Hilroy Spiral Note Books
• Index Dividers
• Loose Leaf Fillers
• Musteet, liimat ja lyijykynät
• Kuulakärki- ja säiliökynät
• Vesivärit, viivottimet ym.
Koululaiset, käyttäkää hyväksenne tätä suurta koulutarpeiden LOPPUUNMYYNTIÄ, joka alkaa perjantaina, tk. 30 pnä.
KAIKISSA KOULUTARPEIDEN OSTOSSA SÄÄSTÄTTE 25%!
VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO